

Nicolae Sfetcu

Harta politică

Dicționar explicativ

MultiMedia Publishing

Harta politică

Nicolae Sfetcu
Publicat de: MultiMedia Publishing
Copyright 2014 Nicolae Sfetcu

Publicat de MultiMedia Publishing, www.telework.ro/ro/editura

ISBN: 978-606-033-096-7

Licență text [carte](#): [Creative Commons cu Atribuire - Partajare în Condiții Identice 3.0](#)

DECLINARE DE RESPONSABILITATE

Având în vedere posibilitatea existenței erorii umane sau modificării conceptelor științifice, nici autorul, nici editorul și nicio altă parte implicată în pregătirea sau publicarea lucrării curente nu pot garanta în totalitate că toate aspectele sunt corecte, complete sau actuale, și își declină orice responsabilitate pentru orice eroare ori omisiune sau pentru rezultatele obținute din folosirea informațiilor conținute de această lucrare.

Cu excepția cazurilor specificate în această carte, nici autorul sau editorul, nici alți autori, contribuabili sau alți reprezentanți nu vor fi răspunzători pentru daunele rezultate din sau în legătură cu utilizarea acestei cărți. Aceasta este o declinare cuprinzătoare a răspunderii care se aplică tuturor daunelor de orice fel, incluzând (fără limitare) compensatorii; daune directe, indirecte sau consecvente, inclusiv pentru terțe părți.

Înțelegeți că această carte nu intenționează să înlocuiască consultarea cu un profesionist educațional, juridic sau financiar licențiat. Înainte de a o utiliza în orice mod, vă recomandăm să consultați un profesionist licențiat pentru a vă asigura că faceți ceea ce este mai bine pentru dvs.

Această carte oferă conținut referitor la subiecte educaționale. Utilizarea ei implică acceptarea acestei declinări de responsabilitate.

Politica

Politica este procesul de luare a deciziilor de către grupuri de oameni. Termenul se aplică guvernelor civile, dar acest proces s-a observat în toate interacțiile între grupurile umane, inclusiv în instituții corporative, academice și religioase. Ea constă din "relații sociale implicând autoritatea sau puterea" și se referă la reglementări ale unităților politice, și la metode și tactici folosite pentru a formula și aplica politica.

Știința politică (studiile politice) este studiul comportamentului politic, și examinează preluarea și aplicarea puterii. Arii conexe ale acestui studiu includ filozofia politică, care caută raționamente în politică și un sens etic pentru comportamentul public, și administrația publică, care se ocupă cu practicile guvernării.

Originea cuvântului 'Politica'

Polis vine din cuvântul grec "bateus" care înseamnă stat sau oraș. Politikos descrie orice privește problemele statului sau orașului. În latină, echivalentul era "politicus"; în limba engleză se traduce prin "politics", iar în franceză prin "politique".

Sursa puterii în politică

Puterea din punct de vedere pragmatic

Maxima lui Samuel Gompers, parafrază adesea ca "Premiază prietenii și pedepsește dușmanii" (*Gompers, Samuel, "Men of Labor! Be Up and Doing," editorial, American Federationist, May 1906, p. 319*), se referă la două din cele cinci tipuri de putere recunoscute de psihologii sociali: **puterea stimulativă** (puterea de a premia) și

puterea coercitivă (puterea de a pedepsi). Celelalte trei puteri derivă din acestea.

Puterea legitimității, puterea unui polițist sau a celui care ia decizii, este puterea dată de unei persoane de o autoritate recunoscută pentru a impune standarde comportamentale. Puterea legitimității este similară puterii coercitive prin aceea că o comportare inacceptabilă este pedepsită mai mult sau mai puțin direct.

Puterea deciziei este deținută de persoane în virtutea unor aptitudini sau atitudini. Îndeplinirea dorinței de a se simți la fel ca o celebritate sau un erou este premiul pentru obediență. Acesta este un exemplu de putere stimulativă în care o persoană se autopremiază.

Puterea expertului derivă din educație și experiență. De notat că puterea expertului este condițională circumstanțelor.

Autoritatea și legitimitatea

Autoritatea în sensul politic este diferită de puterea politică prin aceea că implică legitimitatea și acceptanța; ea presupune că persoana sau statul care exercită puterea are dreptul să procedeze astfel ("*Authority*" at the *Stanford Encyclopedia of Philosophy*). Legitimitatea este un atribut al guvernării câștigat prin dobândirea și aplicarea puterii conform unor standarde și principii recunoscute și acceptate.

Max Weber a identificat trei surse de legitimitate pentru autoritate, cunoscute drept clasificarea tripartită a autorității (*Weber, Max, Politics as a Vocation*). El a propus trei rațiuni pentru care oamenii urmează dispozițiile celor care le dau:

Autoritatea tradițională

Autoritatea tradițională este acceptată întrucât ea continuă și sprijină prezervarea valorilor existențe. Weber a numit-o "autoritatea

eternului ieri". Societățile patriarhale (și mai rar și cele matriarhale) au acceptat monarhia ereditară în care autoritatea era dată de descendenței fostului lider. Urmașii s-au supus acestei autorități pentru că "așa am procedat dintotdeauna". Un exemplu de autoritarism tradițional este monarhia absolută.

Autoritatea charismatică

Autoritatea charismatică este definită de Weber ca "devoțiunea față de o sanctitate excepțională, un erou sau o persoană cu un caracter exemplar, și față de setul de norme sau ordine ale acestei persoane". Iisus Hristos este considerat un exemplu de lider religios charismatic.

Autoritatea legal-rațională

Autoritatea legal-rațională are drept de constrângere în virtutea postului pe care îl deține. Weber a identificat "reglementări create în mod rațional" drept caracteristica principală a acestei forme de autoritate. Democrațiile moderne sunt exemple de regimuri legal-raționale. Oamenii se supun în general autorității legal-raționale întrucât își dau seama că este spre binele lor și al societății.

Suveranitatea

Suveranitatea este dreptul guvernului de a exercita un control asupra sferelor sale de influență fără alte interferențe externe.

Activism

Activismul, în sensul general, poate fi descris ca acțiunea intențională pentru a realiza schimbări sociale și politice. Această acțiune este pentru sau contra unui argument adesea controversat.

Cuvântul "activism" este considerat adesea sinonim cu protest sau dizident, dar activismul poate fi practicat de multiple orientări politice și poate lua o mare varietate de forme, de la scrisori la ziare sau politicieni, campanii politice, activism economic (precum boicoturile sau afaceri preferențiale), curse, bloguri, marșuri stradale, greve (prin oprirea lucrului sau greva foamei), sau chiar tactici de gherilă. În cazurile mai disputate, un activist poate fi numit luptător pentru libertate de unii și terorist de alții, în funcție de partea de care se situează comentatorul.

În unele cazuri activismul nu are nimic de a face cu protestul sau confruntarea: de exemplu, unii activiști religioși, feminiști sau vegetarieni încearcă să convingă oamenii să se schimbe în mod direct, nu prin modificarea legislației de către guvern.

Activismul pe Internet

Activismul pe Internet (cunoscut și ca **e-activism**, **advocacy electronic**, **ciberactivism**, **e-campanii**) este folosirea tehnologiei comunicațiilor precum email, situri web și podcasturi pentru diferite forme de activism în scopul unei mai rapide comunicări dinspre inițiatori și pentru a livra mesajele unei audiențe mult mai mare. Aceste tehnologii Internet sunt folosite în scopul obținerii de fonduri, pentru lobby, voluntariat, dezvoltarea de comunități, organizare, etc.

Tipuri

Sandor Vegh împarte activismul online în trei mari categorii: **conștientizare/advocacy, organizare/mobilizare, și acțiuni/reacțiuni.**

Internetul este resursa cheie pentru activiștii independenți sau e-activiști, în special cei ale căror mesaje se împotrivesc curentului principal. "În special când se produce o violare serioasă a drepturilor omului, Internetul este esențial pentru raportarea atrocităților în exterior (*"Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests Against the World Bank" in Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice pp. 72-73. Eds. Ayers, Michael D., Mccaughey, Martha. Copyright 2003, Routledge, New York, NY*). Liste de discuții precum BurmaNet și China News Digest ajută la diseminarea știrilor care altfel ar fi inaccesibile în aceste țări.

Activiștii pe Internet folosesc de asemenea *petiții* electronice (e-petiții) care sunt transmise guvernelor și organizațiilor pentru a determina schimbări pozitive în politică și a protesta împotriva multor probleme, de la comerțul cu arme la teste pe animale. Multe organizații non-profit și caritabile folosesc aceste metode, transmițând petiții prin email membrilor înscrși pe listele de discuții și solicitând semnarea lor. Siturile imortante de rețele sociale sunt de asemenea instrumente utile pentru e-activiști.

Internetul permite unor organizații precum organizațiile neguvernamentale să *comunic* ieftin și rapid cu membrii lor. *Mitingurile și protestele* pot fi organizate și ajutate atât de către organizatori cât și de participanți. *Lobby* se realizează de asemenea mai ușor prin Internet, cu ajutorul mesajelor transmise în masă și a abilității de a răspândi un mesaj cât mai mult cu costuri minime. *(Personal, la solicitarea unei organizații americane pentru protecția animalelor, am folosit o metodă de tip viral marketing, utilizată de obicei în marketingul pe Internet, pentru a răspândi mesajul acestei organizații: am creat trei ghiduri pentru diferite animale (reptile, păsări și pești), în care am inclus mesajul organizației și pe care le-am transpus în module ale diferitelor sisteme de management al conținutului (PHP-Nuke, XOOPS, Joomla, PostNuke, etc.), oferindu-*

le gratuit tuturor webmasterilor și proprietarilor de situri care doreau să își îmbogățească conținutul siturilor cu astfel de ghiduri. În circa două luni, ghidurile respective au fost incluse în mii de situri web, cu un trafic total zilnic de milioane de vizitatori interesați de aceste animale. Impactul mesajului a fost deosebit.)

Organizarea/mobilizarea se referă la activități care au loc doar online, doar offline (în sistem clasic) dar organizate online, sau o combinație a acestor două variante.

*Acțiunea/reațiunea este o categorie care constă în principal din astfel de acțiuni. Atacurile denial-of-service, preluarea și vandalizarea unor situri web, încărcarea de cai troieni și spamuri, sunt toate exemple de activism pe Internet efectuate la limita sau dincolo de limita legalității. Multe din aceste tipuri de "acțiuni direct" poartă numele de *hacktivism*. ("Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests Against the World Bank" in *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice* pp. 71 -95. Eds. Ayers, Michael D., Mccaughey, Martha. Copyright 2003, Routledge, New York, NY)*

Activismul transformațional

Activismul transformațional promovează ideea că oamenii au nevoie să se transforme atât intern cât și extern pentru a crea schimbări importante în lume.

Un exemplu de activism transformațional este *pacifismul* care, așa cum este definit de Națiunile Unite, este "un mod de a ajuta țările sfâșiate de conflicte să creeze condiții pentru o pace sustenabilă". Observatorii monitorizează procesele de pace în zonele post-conflict și ajută combatanții să implementeze acordurile de pace semnate. Astfel de suport poate avea forme multiple, inclusiv măsurători ale creșterii încrederii, aranjamente pentru delimitarea puterii, sprijin electoral, consolidarea respectării legilor, și dezvoltarea economică și socială. Deci pacifiștii ONU (denumiți adesea Căștile Albastre

datorită culorii căștilor lor) pot include soldați, ofițeri de poliție civili, precum și alt personal civil.

Un alt exemplu este încurajarea alagerii de a trăi în *comunități multirasiale*. Astfel de comunități se pot "transforma" literar prin deschideri ale rezidenților către noi idei, noi culturi, noi perspective istorice, și o mai largă viziune asupra vieții, beneficiarul final fiind relațiile sociale.

Un alt exemplu de activism transformațional este *economia transformațională*. Aici ideea este de schimbare a modului în care circulă resursele într-o societate prin introspecție. Oamenii își examinează propriile reacții emoționale față de nevoile pe care le au. Aceasta le permite să vadă că unele din lucrurile de care credeau că au nevoie, de fapt nu au nevoie de ele. Această perspectivă alterează circulația bunurilor într-o societate datorită schimbării nevoilor fundamentale.

Politica transformațională încearcă să convingă oamenii să descopere prin introspecție ce cred ei despre adevărata putere. Pot descoperi astfel că adevărata putere este descoperirea conexiunilor dintre fiecare cu fiecare și posibilitatea de a acționa asupra acestei rețele. În acest caz, puterea nu este cea direcționată asupra cuiva anume, ci cea care dezlănțuie creativitatea colectivă creând o nouă societate.

Activismul transformațional caută valorile comune ascunse și, pornind de aici, să ajute fiecare dintre părți să își ia ceea ce doresc. În acest proces una sau ambele părți au șansa să-și găsească propriul teritoriu intern și să schimbe paradigmele.

Activismul transformațional cu sursă deschisă înseamnă că poți acționa asupra unui colectiv și a creativității sale într-un mod care transformă oamenii implicați într-o colectivitate amabilă, pașnică, altruistă.

Dizidența

Dizidența este un sentiment sau filozofie de dezacord sau opoziție contra unei idei (de ex., politicile guvernamentale) sau entități (de ex., un individ sau un partid politic care sprijină astfel de politici). Anatomia termenului include *acordul*, *consensul* (când toate sau aproape toate părțile cad de acord asupra unui aspect) și *consimțământul* (când una din părți este de acord cu o propunere făcută de o altă parte).

În unele sisteme politice, dizidența poate fi formal exprimată prin politici de opoziție, în timp ce regimurile politice represive pot interzice orice formă de dizidență, ducând la suprimarea dizidenței și încurajarea activismului social sau politic. Persoanele care nu se conformează sau nu sprijină politicile anumitor state pot fi denumiți "dizidenți" sau, în cazuri extreme, "dușmani ai statului". Anumiți analiști au argumentat că o societate sănătoasă are nevoie nu numai de protecție, dar și de încurajarea dizidenței.

Într-o binecunoscută scrisoare către Arnold Ruge, Karl Marx scria: "dacă proiectarea viitorului și stabilirea necesităților pentru totdeauna nu este treaba noastră, este mai mult decât clar ce trebuie să realizăm în prezent. Mă refer la critica fără milă a tot ceea ce există, nemiloasă atât în ideea de a nu ne fi teamă de ce va rezulta de aici, cât și în ideea că nu trebuie să avem nici cea mai mică teamă de conflictele implicite cu puterile."

Grupuri de interese

Un **grup de interese** (**grup de advocacy**, **grup de lobby**, **grup de presiune** sau **grup de interese speciale**) este o grupare organizată de persoane care încearcă să influențeze deciziile politice.

Tipuri de grupuri

Grupuri de profil

Grupurile de profil reprezintă interesele membrilor săi. Ele includ:

- grupuri de afaceri, gen confederații industriale;
- corpuri profesionale, precum asociații ale medicilor; și
- uniuni comerciale.

În reprezentarea intereselor membrilor săi, aceste grupuri sunt adesea participante active în procesul politic. Ele pot avea atât agende politice bine definite cât și resursele financiare necesare exercitării unor puternice influențe asupra procesului politic și legislativ, folosind lobby-ul direct, campanii prin scrisori, și influențarea votanților pe perioada alegerilor.

Grupuri promoționale sau cu scop unic

Grupurile promoționale sau cu scop unic (grupuri de cauză sau de atitudine) încearcă să influențeze politic într-o anumită zonă, precum mediul (Greenpeace), legea împotriva armelor, protecția păsărilor, sau drepturile animalelor. Acestea tind să fie aliniate unei anumite ideologii politice sau încearcă să influențeze în domeniul politice specifice.

'Pompierii'

Grupurile de lobby 'pompieri' acționează pentru o anumită problemă specifică precum războiul din Irak, sau taxele. Ele se desființează de obicei imediat după ce problema a fost rezolvată.

Beneficii și stimulente

Teoria generală spune că oamenii trebuie să ademeniți cu anumite forme de beneficii pentru a se alătura unui grup de interese (*John R. Wright "Interest Groups and Congress, Lobbying, Contributions, and Influence" pg. 19-22.*). O teorie cunoscută ca *Free Rider Problem* (o traducere aproximativă ar fi *Problema Consumului Gratuit*), vorbește de dificultatea aderării de noi membri la un grup de interese specific

când beneficiile sunt deja utilizate fără a fi nevoie să fii membru. De exemplu, un grup de interese dedicat îmbunătățirii standardelor la ferme va lupta pentru scopul general de îmbunătățire a lucrului în toate fermele, chiar și în cele care nu sunt membre ale acelui grup particular de interese. Astfel, nu există stimulente directe pentru a adera la acel grup și a plăti cotizație atâta timp cât se va beneficia oricum de rezultatele activității grupului (*Mancur Olson, The Logic of Collective Action (Harvard U. Press, 1971)pp.111 -131 .*). Pe de altă parte, grupurile de interese au nevoie de cotizațiile și contribuțiile membrilor săi pentru a activa. Deși toată lumea beneficiază de un mediu înconjurător mai curat, grupurile de interese pentru protecția mediului nu primesc fonduri de la toate persoanele din lume (*John R. Wright "Interest Groups and Congress, Lobbying, Contributions, and Influence" pg. 19-21 .*).

Beneficiile materiale selective sunt de obicei beneficii indirecte. De exemplu, dacă un grup de interese oferă beneficii materiale membrilor săi, ele se regăsesc sub forma reducerii prețurilor călătoriilor, mâncare gratuită în anumite restaurante, abonamente gratuite la reviste, ziare și publicații (*Olson, The Logic of Collective Action pg. 133-134 .*). Multe grupuri de interese comerciale și profesionale tind să ofere aceste tipuri de beneficii membrilor săi. Un *beneficiu solidar selectiv* este un alt tip de beneficiu oferit actualilor sau potențialilor membri ai unui grup de interese. Aceste stimulente implică beneficii precum "împrietenire prin socializare, mândria de a fi identificat ca aparținând unui anumit grup de interese, stutul rezultat în urma apartenenței, amuzament și divertisment, întreținerea unor distincții sociale, etc. (*Peter B. Clark and James Q. Wilson, "Incentive Systems: A Theory of Organizations" Administrative Science Quarterly 6 (1961): pg. 134-135 .*). Un stimulent se consideră a fi solidar atunci când beneficiile rezultate din participare sunt de ordin social și sunt externe actului de asociere.

Stimulentele expresive sunt un alt tip de stimulente sau beneficii oferite pentru a adera la un grup de interese. Persoanele care aderă la un grup de interese datorită beneficiilor expresive o fac de obicei

pentru a exprima o valoare morală sau ideologică în care cred. Unele din acestea sunt libertatea de exprimare, drepturile civile, justiția economică, sau egalitatea politică. Pentru a obține aceste tipuri de beneficii membrii plătesc cotizația iar, unii din ei , dedică o parte din timpul lor și chiar din banii proprii pentru a-și putea exprima astfel valorile și principiile politice în care cred. Indiferent dacă grupul de interese și-a atins obiectivele sau nu, acești membri vor putea spune că ei au ajutat în procesul de încercare de atingere a acestor obiective, posibilitatea acestor afirmații fiind stimulentele expresive, de exprimare, de care ei aveau nevoie (*Robert H. Salisbury, "An Exchange Theory of Interest Groups." Midwest Journal of Political Science 13 (1969): pg 1-32.*). Grupurile de interese care se bazează pe beneficii sau stimulente expresive sunt, de multe ori, grupuri pentru protecția mediului și grupuri care fac lobby în interesul public (*John R. Wright "Interest Groups and Congress, Lobbying, Contributions, and Influence" pg. 19-21 .*).

Industria activismului

Industria activismului este compusă din organizații și indivizi care și-au făcut un țel în viață din activism, implicându-se în acțiuni care să determine schimbări. Numărul organizațiilor care angajează persoane care să îndeplinească aceste activități este suficient de mare ca activismul să fie acum un job clasificat în multe țări. Mișcările în cadrul spectrului politic pot fi considerate ca activiste în natura lor.

Multe organizații a căror activitate principală este activismul pot fi considerate ca organizații non-profit. Unele din ele sunt organizații non-guvernamentale.

Tactica activistă specifică de influențare a deciziilor guvernului se numește lobby. Multe grupări au persoane special desemnate pentru lobby. În Statele Unite, activitatea de lobby este reglementată de guvernul federal.

Direcții în industria activismului

- Anarhism
- Organizații pentru drepturile animalelor
- Mișcări anti-globalizare
- Anti-capitalism
- Mișcări pentru drepturile civile
- Demonstrații
- Activism de mediu
  - Environmentalism
  - Mișcări pentru transportul alternativ
  - Mișcări ecologice
  - Mișcări environmentaliste
  - Organizații environmentaliste
  - Mișcări ale verzilor
  - Organizații bazate pe economia verde
- Strângeri de fonduri
- Organizații pentru politica armelor
- Organizații pentru drepturile omului
- Organizații pentru mișcări muncitorești
- Libertarianism
- Activism naționalist
- Mișcări de pace
- Mișcări rasiste și anti-rasiste
- Activism religios
  - Evanghelist - promovarea vederilor religioase, sperând să intereseze și pe alții
  - Prozelitism - încercarea de a converti religios sau din alte puncte de vedere
  - Unele mișcări religioase încurajează aderenții lor să ia parte la alte forme de activism
    - Almi
    - Creștinii de stânga
    - Creștinii de dreapta
    - Gospel social
    - Conferința Liderilor Creștini din Sud
- Cetățeni seniori

- Munca socială
- Starea de bunăstare

Mișcarea Occupy

Mișcarea Occupy este o mișcare de protest internațională direcționată în primul rând împotriva inegalităților economice și sociale. Primul protest Occupy de mare amploare a fost Occupy Wall Street în Parcul Zuccotti, New York, care a început pe 17 septembrie 2011. Pe 9 octombrie, protestele Occupy avuseseră loc sau erau în curs de desfășurare în peste 95 orașe din 82 țări, și 600 comunități în Statele Unite. Începând cu 22 ianuarie 2012, rețeaua socială pentru meetinguri Meetup confirma existența a 2.818 comunități occupy în toată lumea.

Occupy Wall Street a fost inițiată de grupul canadian de activiști Adbuster, și a fost inspirată în parte de Primăvara Arabă, în special de protestele din Piața Tahrir, Cairo, și de Indignații Spanioli. Mișcarea a folosit îndeosebi sloganul *Noi suntem cei 99%*, formatul #Occupy, și se organizează prin situri web precum "Occupy Together". Conform lui *Washington Post*, mișcarea, care a fost descrisă ca o "trezire democratică" de Cornel West, nu poate fi redusă la doar câteva solicitări.

Imediat după miezul nopții pe 9 noiembrie 2011, poliția din orașul Londra, Ontario, Canada, a evacuat protestatarii din Parcul Victoria, aceasta fiind prima evacuare forțată din Canada. În după amiaza zilei de 11 noiembrie în Halifax, Noua Scoție, și apoi în noaptea de 14 noiembrie, autoritățile au închis forțat campusurile din multe părți ale lumii precum New York, Oakland și Zurich. Protestatarii Occupy s-au regrupat imediat și au promis să continue protestele, revenind adesea în zonele evacuate. Pe 24 noiembrie 2011, Consiliul Local din Edinburg devine primul organism guvernamental din lume care recunoaște în mod oficial mișcarea Occupy.

Un sondaj la nivel mondial realizat în ianuarie 2012 concluzionează că 40% dintre repondenți erau familiari cu mișcarea, și că mai mult de 2/3 simpatizau cu mișcarea Occupy, comparativ cu cei cu opinii defavorabile.

Mișcarea Indignaților și Satul Democrației

Mișcarea Indignaților Spanioli a început la mijlocul lui mai 2011, în campusurile din Madrid și din alte orașe. Conform sociologului Manuel Castells, la finele lunii mai erau deja sute de campusuri în Spania și în toată lumea. Pentru unii jurnaliști și comentatori campingurile din Spania au dat startul mișcării occupy globale, deși alții consideră ca punct de plecare orașul New York, în septembrie 2011.

Pe 30 mai 2011, un lider al *Indignaților*, inspirat de Primăvara Arabă, a chemat la un protest mondial pe 15 octombrie. La jumătatea anului 2011, grupul canadian Fundația Media Adbusters, cunoscut mai mult pentru publicația sa anti-consumeristă cu reclame gratuite *Adbusters*, propune ocuparea pașnică a Wall Street pentru a protesta împotriva influențelor corporatiste asupra democrației, a inegalităților în creștere privind bunăstarea. și a absenței repercursiunilor legale asupra celor vinovați de recenta criză financiară. Cofondatorul *Adbusters*, Kalle Lasn, a înregistrat domeniul web *OccupyWallStreet.org* pe 9 iunie. Una din sursele de inspirație ale mișcării a fost Satul Democrației creat în 2010, lângă Parlamentul Britanic din Londra. Protestul a primit o atenție suplimentară când grupul de hackeri pe Internet *Anonymous* a încurajat, pe cei care îi susțineau, să ia parte la proteste, chemând protestatarii să se reverse în josul Manhattan-ului, să instaleze corturi, bucătării, baricade pașnice, și să ocupe Wall Street (Occupy Wall Street). Ei au promovat protestul printr-un poster cu un dansator pe statuia simbolică a Tautului de pe Wall Street (Charging Bull). Primul protest a avut loc în Parcul Zuccotti din New York, pe 17 septembrie 2011. Protestele au fost precedate de o mișcare similară Occupy Dataran în Kuala Lumpur în iulie 2011, cu șapte săptămâni înainte de Occupy Wall Street.

Sloganul "Noi suntem cei 99%"

Fraza "Cei 99%" este un slogan politic folosit de protestatarii mișcării Occupy. Ea a fost lansată oficial ca pagină de blog pe Tumblr la finele lui august 2011. Expresia se referă la concentrarea bogățiilor în mâna unui grup restrâns de 1% din toată populația, comparativ cu restul de 99%; cei 1% triplându-și practic veniturile nete în ultimii treizeci de ani conform unui raport al Congressional Budget Office (CBO).

Raportul a fost elaborat chiar în perioada în care mișcarea Occupy Wall Street urmau să intre în dezbateră politică națională a SUA. Conform lui CBO, între 1997 și 2007 veniturile celor 1% dintre Americani au crescut cu o medie de 275%. În aceeași perioadă, pentru 60% din americanii de clasă mijlocie veniturile au crescut cu 40%. Începând cu 1979 media venitului brut pentru cei 99% a scăzut cu 900 USD, în timp ce pentru cei 1% a crescut cu peste 700.000 USD, întrucât taxele federale au devenit mai puțin progresive. Între 1992-2007 pentru primii 400 bogați ai SUA veniturile au crescut cu 392% iar impozitele medii s-au redus cu 37%. În 2009, venitul mediu pentru cei 1% era de 960.000 USD cu un venit minim de 343.927 USD. În 2007 populația americană de 1% cea mai bogată stăpânea 34,6% din bogățiile totale ale țării, iar următorii 19% aveau în proprietate 50,5%. Astfel, 20% cei mai bogați americani aveau în proprietate 85% din bogățiile țării, iar restul de 80% din populație doar 15% - un exemplu al principiului Pareto. Inegalitatea financiară (venitul total net câștigat minus valoarea cheltuielilor domestice) era mai mare decât inegalitatea privind bogăția totală, cei 1% deținând 42,7%, următorii 19% din americani deținând 50,3%, iar restul de 80% deținând 7%. Oricum, după Marea Recesiune care a început în 2007, procentul din bogăție deținut de cei 1% din populație a crescut de la 34,6% la 37,1%, iar a primilor 20% din americani a crescut de la 85% la 87,7%. Marea Recesiune a determinat de asemenea o scădere cu 36,1% a bunăstării domestice medii, dar o scădere cu doar 11,1% pentru primii 1%, crescând astfel diferența dintre cei 1% și cei 99%. În perioada expansiunii economice dintre 2002 și 2007, veniturile primilor 1% au crescut de 10 ori mai repede decât

veniturilor celorlalți 99%. În această perioadă 66% din veniturile totale câștigate s-au dus la cei 1%, care în 2007 aveau un mai mare procentaj din venitul total decât oricând din 1928 și până atunci. Aceasta este în total contrast cu sondajele care spuneau populației SUA că există o distribuție "ideală" mult mai egalizată, contribuind la o ignoranță larg răspândită în rândul americanilor cu privire la inegalitatea venitului și inegalitatea bogățiilor.

Scopuri ale Mișcării Occupy

Inițial, jurnaliști precum Shannon Bond de la *Financial Times* afirmau că este dificil să se discearnă un scop unificat al mișcării, deși spre finele lui octombrie 2011, Adbusters a încercat să ralieze protestatarii pentru o singură și clară solicitare, taxa Robin Hood, cu un marș global care să sprijine taxa Robin Hood planificat pe 29 octombrie. Naomi Wolf a argumentat falsitatea impresiei create de multe centre media că protestatarii nu ar avea solicitări clare. Wolf includea printre solicitările clare ale mișcării dorința acestora de a se termina cu corupția datorată banilor și politiciii. Publicația *The New Yorker* afirma că cererile lui Lasn și White sunt concrete: reglementări riguroase în industria bancară, blocarea instrumentelor financiare sofisticate, arestarea tuturor speculanților financiari responsabili de crahul financiar din 2008, și formarea unei comisii prezidențiale care să investigheze și să elimine corupția în politică Conform lui *Bloomberg Businessweek*, protestatarii doresc locuri de muncă mai multe și mai bune, o distribuție mai egală a veniturilor, reformă bancară, și o reducere a influenței corporațiilor asupra politicului.

La finele lui noiembrie 2011, contingentul din Londra al mișcării Occupy au elaborat primul lor apel pentru corporații, solicitând măsuri pentru stoparea evazionismului de către firmele bogate. Întârzierea în articularea unei cereri clare s-a datorat timpului necesar pentru a se ajunge la un consens în cadrul unui astfel de proces uneori lent de *democrație participativă*. Se fac încă eforturi pentru a se ajunge la un consens cu alte grupuri occupy din toată lumea pentru o declarație globală.

Un articol din noiembrie publicat în *Financial Times* afirma că, în lipsa unei unificări globale a mișcării, aceasta nu are încă prea multă influență asupra sistemului politic, recentele evenimente de la summitul G-20 de la Cannes din 2011 sugerând că băncile vor continua să evite implementarea unei taxe pe tranzacții gen "Robin Hood".

Directorul Coaliției pentru Drepturile Omului din Australia crede că Mișcarea Occupy trebuie să aibă un obiectiv simplu și etic care poate fi dus la îndeplinire cu ajutorul populației, altfel va eșua. Mai exact, introducerea democrației directe în genul celei din Elveția (cu referendumuri inițiate de cetățeni), pentru a se asigura că guvernele sunt mai responsabile democratic. El crede că lumea are nevoie de mai multă democrație pentru a contracara iresponsabilitățile fiscale, nu socialism sau fascism.

Organizații neguvernamentale

O **organizație neguvernamentală (ONG)** este o organizație legal constituită creată de persoane fizice sau juridice fără participarea sau reprezentarea niciunui guvern. Atunci când organizațiile sunt fondate total sau parțial de guverne, își mențin statutul de ONG în măsura în care exclud reprezentanții guvernamentali din membrii organizației.

Sunt estimate în prezent circa 40.000 ONG-uri care operează la nivel internațional (*Anheier et al, "Global Civil Society 2001", 2001*). La nivel național numărul lor este și mai mare: Rusia are 277.000 ONG-uri (*Hobbled NGOs wary of Medvedev - - chicagotribune.com*). În India se estimează că există între 1 și 2 milioane de ONG-uri (*"What is an NGO?" January 5, 2007*).

Istoria

Organizațiile neguvernamentale (ONG) internaționale au o istorie veche, în anul 1914 (anul înființării Rotary, ulterior Rotary

International) fiind deja circa 1083 organizații neguvernamentale (*Subcontracting Peace - The Challenges of NGO Peacebuilding. Edited by: Richmond, Oliver P., and Carey, Henry F. Published by Ashgate, 2005. Page 21 .*). Ele au avut o contribuție importantă în mișcarea împotriva sclaviei și pentru drepturile femeilor, atingând un maxim în timpul Conferinței Mondiale pentru Dezarmare (*Davies, Thomas Richard (2007). The Possibilities of Transnational Activism: the Campaign for Disarmament between the Two World Wars. ISBN 978 9004162 58 7.*). Expresia "organizație neguvernamentală" a început să fie folosită în mod uzual după introducerea în documentele de constituire a Organizației Națiunilor Unite în 1945, în Art. 71 al Capitolului 10 din Charta Națiunilor Unite (*Charter Of The United Nations: Chapter X*), a rolului consultativ pentru organizațiile care nu sunt guvernamentale și nu aparțin statelor membre. Definiția de "ONG internațional" (ONGI) a fost dată pentru prima dată în rezoluția 288 (X) a ECOSOC în 27 februarie 1950; ea este definită ca "oricare organizație internațională care nu este fondată de un tratat internațional". Rolul vital al ONG-urilor și a altor "grupări majore" în dezvoltarea durabilă a fost recunoscut în Capitolul 27 (*Agenda 21 - Chapter 27: Strengthening the Role of Non-governmental Organizations: Partners for Sustainable Development, Earth Summit, 1992*) din Agenda 21, ducând la înțelegeri de relații consultative între Națiunile Unite și organizațiile neguvernamentale (*1996/31. Consultative relationship between the United Nations and non-governmental organizations*).

Sectorul neguvernamental în țările vestice s-a dezvoltat rapid ca urmare a procesului de restructurare și bunăstării din acele țări. Globalizarea acestor procese a apărut după căderea comunismului, fiind considerat un important aspect al consensului de la Washington (*Pawel Zaleski Global Non-governmental Administrative System: Geosociology of the Third Sector, [in:] Gawin, Dariusz & Glinski, Piotr [ed.]: "Civil Society in the Making", IFiS Publishers, Warszawa 2006*).

Globalizarea din sec. XX a dus la creșterea importanței ONG-urilor. Multe probleme au putu fi rezolvate la nivel național. Tratatetele între

națiuni și organizații internaționale precum Organizația Mondială a Comerțului erau considerate ca prea centrate pe interesele întreprinderilor capitaliste. Unii afirmau că în încercarea de a contrabalansa această tendință, ONG-urile au început să pună accentul pe probleme umanitariste, ajutor pentru dezvoltare și dezvoltare durabilă. Un exemplu clasic în acest sens este Forumul Social Mondial care este un competitor al Forumului Economic Mondial ținut anual în ianuarie la Davos, în Elveția. La al cincilea Forum Social Mondial de la Porto Alegre, Brazilia, din ianuarie 2005, au participat reprezentanți ai peste 1.000 ONG-uri. Unii consideră că în astfel de forumuri ONG-urile înlocuiesc practic mișcările populare ale celor săraci. Alții consideră că ONG-urile au adesea tendințe imperialiste, că operează uneori într-un mod rasist în țările dominate, și că îndeplinesc funcții similare cu ale clerului din perioada de înflorire a colonialismului, Filozoful Peter Hallward condieră ONG-urile ca forma aristocratică a politicii (*Damming the Flood* (Verso, London, 2007.)). Indiferent de formă și modul de acțiune, rețelele ONG transnaționale se află în prezent într-o perioadă ascendentă de dezvoltare (Stone, Diane. "Transfer Agents and Global Networks in the 'Transnationalisation' of Policy", *Journal of European Public Policy*, 11(3) 2004: 545–66.).

Politici sincretice

Politicele sincretice implică adoptarea unor poziții politice care încearcă să reconcilieze sisteme ideologice aparent opuse, combinând de obicei unele elemente asociate cu stânga cu alte elemente de dreapta. Termenul este derivat dintr-o idee mai veche de religie sincretică.

Exemple de grupuri și ideologii care pot fi descrise ca sincretice

Socialismul libertarian

Mișcarea revoluționară Conservativă

Etica Vieții Consistente

Fascismul

Hardline

Filozofia lui Robert A. Heinlein, care era atât militaristă cât și tolerantă social

Poziția a Treia Internațională

Fascismul italian

Filozofia lui Christopher Lasch, o sinteză între Freud și paleoconservatorism

Kampfbund Deutscher Sozialisten combină neonazismul cu comunismul stalinist

Libertarianismul

Pim Fortuyn List

Bolșevismul național

Anarcho-capitalismul

Agorismul

Anarhismul național

Redeșteptarea Națională din Polonia, combină naționalismul extremist și conservatorismul social cu unele elemente libertariene

Sindicalismul național

Neo-tribalismul
Poporul Mujahedin din Iran
Productionismul
Radicalii de mijloc
Straight edge
Common Course
Etc.

Alegeri

Alegerile sunt un proces de luare a deciziilor prin care un grup de oameni alege o persoană care să îi reprezinte. Acesta este mecanismul obișnuit prin care democrațiile reprezentative moderne își alege reprezentanții în instituții pe perioada legislaturii, fie ea în executiv, în sistemul judiciar, pentru guvernarea regională și locală, etc. Acest proces este folosit și în organizațiile de afaceri și în cele private, de la cluburi la asociații de voluntari și corporații.

Caracterul universal al alegerilor ca instrument pentru reelectarea reprezentanților în democrațiile moderne contrastează cu practicile din arhetipul democratic, vechea Atenă. Alegerile erau considerate o instituție oligarhică și în cele mai multe instituții politice se alegeau reprezentanții prin stochocrație (democrația ateniană, din limba greacă *kratein*, « a conduce » și *stokhastikos* « conjunctural, aleatoriu »), prin extragerea lor aleatoriu dintr-un grup mai mare de propuși.

Reforma electorală descrie procesul introducerii sistemelor electorale acolo unde nu se folosesc încă, sau îmbunătățirea corectitudinii sau eficienței sistemelor existente. Psefologia (din limba greacă *psephos* ψῆφος, 'piertică', pe care grecii o foloseau la vot) este studiul rezultatelor și a altor statistici legate de alegeri (focalizat în special pe predicții pentru viitoarele rezultate).

Ideologie

În Cartea II, Capitolul 2 al cărții 'Spiritul legilor', Montesquieu spune că în cazul alegerilor într-o republică sau o democrație, votanții alternează între cei care fac regulile țării și subiecții guvernării. Prin actul de votare, oamenii își folosesc drepturile lor suverane, acționând ca "stăpâni" care își alege "servitorii" guvernării."

Votarea

Votarea este o metodă pentru un grup sau un electorat de a lua decizii sau a exprima o opinie - adesea în urma unor discuții, dezbateri sau campanii electorale.

Procesul de vot

Cele mai multe forme de democrații iau la cunoștință despre voința poporului printr-o procedură obișnuită de vot:

- Înregistrarea individuală a votantului
- Stabilirea unei perioade în care se poate vota,
- Înregistrarea votanților la locurile stabilite de votare,
- Distribuirea buletinelor de vot cu candidații prestabiliți și opțiunea de vot (inclusiv votarea prin scrierea opțiunii pe buletin în unele cazuri),
- Selecția opțiunilor (adesea în secret, denumit și vot secret)
- Colectarea buletinelor de vot pentru numărare, și
- Proclamarea voinței exprimate de către votanți ca voință a poporului pentru guvernul lor.

De ce să votăm

Într-o democrație, **votarea** implică de obicei alegerea, respectiv este o modalitate prin care electoratul alege între diferiți candidați. În politică, *votarea* este metoda prin care electoratul unei democrații își alege reprezentanții în guvern.

Un **vot** este un act individual de votare, prin care se exprimă sprijinul sau preferința pentru o anumită moțiune (rezoluție propusă), un anumit candidat, o anumită selecție de candidați sau un anumit partid politic. Un vot secret, modalitatea standard de a proteja confidențialitatea politică a votanților, are loc de obicei într-un cabină de vot. Actul de votare în cele mai multe țări este voluntar. Unele țări,

precum Argentina, Australia, Belgia și Brazilia, au sisteme obligatorii de votare.

Votarea și informarea

Politologia modernă a abordat problema informațiilor politice suficiente pentru cetățenii obișnuiți, astfel încât votul lor să fie în cunoștință de cauză. O serie de studii realizate la Universitatea din Michigan în anii 1950 și 1960 au arătat că votanților le lipsesc cunoștințele de bază pentru problemele curente.

Aspecte religioase

Martorii lui Iehova, Amish, Christadelphinii, mișcarea rastafari și alte grupuri religioase respectă o tradiție religioasă de a nu se amesteca în politică nici măcar prin votare.

Parlamentul European

Președinte: Martin Schulz (S&D), din 16 ianuarie 2012

Vicepreședinți: 16, din 17 ianuarie 2012

Liderul celui mai mare grup politic: Joseph Daul, PPE, din 9 ianuarie 2007

Liderul celui de al doilea cel mai mare grup politic: Hannes Swoboda (S&D), din 17 ianuarie 2012

Durata mandatului: 5 ani

Sistemul de vot la alegeri: Pe liste de partid, prin sistemul de vot transferabil, și sistemul "primul obține postul"

Ultimele alegeri: 4–7 iunie 2009

Următoarele alegeri: 22–25 mai 2014

Sediul: 1 - Louise Weiss: Strasbourg, Franța, 2 - Espace Léopold: Brussels, Belgia

Secretariat: Luxembourg și Brussels

Website: europarl.europa.eu

Parlamentul European (abreviat ca Europarl sau PE) este instituția parlamentară aleasă în mod direct a Uniunii Europene (UE). Împreună cu Consiliul Uniunii Europene (Consiliul) și Comisia Europeană, își exercită funcția legislativă a UE, și a fost descris (de proprii membri) ca una dintre cele mai puternice legislaturi din lume. Parlamentul este compus din 766 de membri, care reprezintă al doilea mare electoratul democratic din lume (după Parlamentul din India) și cu cel mai mare electorat democratic transnațional din lume (375 de milioane de alegători eligibili în anul 2009).

Parlamentul European este ales prin vot direct la fiecare cinci ani prin sufragiu universal, din 1979. Cu toate acestea, prezența la vot la alegerile pentru Parlamentul European a scăzut consecutiv la fiecare alegere de la acea dată, și a fost de sub 50% în 1999. Prezența la vot în 2009 a fost de 43% din totalul europenilor alegători, variind de la 90% în Luxemburg și Belgia (unde se folosește votul obligatoriu) la 20% în Slovacia. Prezența la vot a fost de sub 50% în 18 din cele 28 de state membre.

Cu toate că Parlamentul European are puterea legislativă pe care Consiliul și Comisia nu o posedă, Parlamentul European nu are în mod formal inițiativă legislativă, ca cele mai multe parlamentele naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene. Parlamentul este "prima instituție" a UE (menționat pentru prima dată în tratate, cu prioritate la ceremoniale peste toate celelalte autorități la nivel european), și împarte egal puterea legislativă și bugetară cu Consiliul (cu excepția câtorva domenii în care se aplică procedurile legislative speciale). Parlamentul European are, de asemenea, control egal asupra bugetului UE. În cele din urmă, Comisia Europeană, organul executiv al UE, răspunde în fața Parlamentului. Parlamentul alege președintele Comisiei, și aprobă (sau respinge) numirea Comisiei la pachet. Parlamentul European poate forța ulterior Comisia, ca organism, să demisioneze, prin adoptarea unei moțiuni de cenzură.

Președintele Parlamentului European (speaker al Parlamentului) este Martin Schulz (S&D), ales în ianuarie 2012. El prezidează o

cameră multi-partinică, cele mai mari două grupuri fiind Grupul Partidului Popular European (PPE) și Alianța Progresistă a Socialiștilor și Democraților (S&D). Ultimele alegeri la nivel european au fost alegerile parlamentare din 2009. Parlamentul European are trei locuri de desfășurare a activității - Bruxelles (Belgia), Luxemburg și Strasbourg (Franța). Luxemburg este sediul administrativ ("Secretariatul General"). Reuniunile întregului Parlament ("sesiunile plenare") au loc la Strasbourg și la Bruxelles. Reuniunile comisiilor au loc la Bruxelles.

Structura Parlamentului European

Grupuri politice

Partidul Popular European (274)

Alianța Progresivă a Socialiștilor și Democraților (195)

Alianța Liberalilor și Democraților pentru Grupul Europa (85)

Alianța Liberă Europeană a Verzilor (58)

Conservatorii și Reformiștii Europeni (56)

Uniunea Europeană a Stângii Verzi (35)

Europa Libertății și Democrației (33)

Neînscriși (30)

Alegerile în Parlamentul European

Alegerile în Uniunea Europeană au loc la fiecare cinci ani prin sufragiu universal pentru persoanele adulte. În Parlamentul European sunt aleși 751 parlamentari europeni, în mod direct, încă din 1979. Nicio altă instituție europeană nu se alege în mod direct, deși Consiliul Uniunii Europene și Consiliul European sunt compuse în principal din oficiali aleși la nivel național de fiecare țară membră a Uniunii Europene.

Participarea la vot

Analizele au arătat că în campaniile pentru alegerile în Parlamentul European bătălia s-a dat de multe ori pe probleme naționale, fiind folosite de votanți pentru a pedepsi guvernele proprii pe termen mediu. De la primele alegeri în 1979 s-a observat o apatie în creștere pentru aceste alegeri. În ciuda importanței crescânde a Parlamentului European. Analiztii politici din Cologne consideră că de fapt votanții își exprimă astfel punctul lor de vedere referitor la integrarea europeană. Deși guvernele sunt din ce în ce mai pro-europene, europarlamentarii eurosceptici sunt din ce în ce mai mulți.

În Marea Britanie, în 1999 au participat la vot pentru alegerile europene 11 milioane persoane, în condițiile în care la spectacolul TV Big Brother din 2002 au votat 22 milioane persoane.

Deși prezența actuală la vot este mai mică cu peste 50% față de 1999, situația nu este considerată critică, comparativ cu situația votanților din Statele Unite ale Americii.

Sistemul de votare

Nu există un sistem de vot uniform pentru alegerea europarlamentarilor; fiecare stat membru poate alege propriul său sistem, ținând cont de trei restricții:

- Sistemul trebuie să fie o formă de reprezentare proporțională, pe liste de partid sau individual.
- Aria electorală poate fi divizată dacă aceasta nu va afecta natura proporțională a sistemul de votare.
- Oricare prag electoral la nivel național nu trebuie să fie mai mare de 5%.

Alocarea numărului de locuri pentru fiecare membru se bazează pe principiul proporționalității degresive, astfel încât dacă este luată în considerare populația din fiecare țară, statele mai mici au mai multe locuri decât ar avea în cazul proporționalității stricte cu numărul de locuitori. Cum numărul de locuri pentru fiecare țară s-a stabilit prin negocieri, nu există o formulă exactă pentru repartizarea numărului

de locuri pentru țările membre. Nu se poate realiza nicio schimbare în această configurație fără consimțământul unanim al tuturor guvernelor.

Grupuri politice

Uniunea Europeană are un sistem multipartinic. Adesea niciun partid nu reușește să câștige puterea de unul singur, astfel încât trebuie să coopereze cu altele pentru a forma coaliții cunoscute sub numele de "grupuri". De notat că, întrucât din aceste alegeri nu rezultă niciun guvern, nu există nicio coaliție permanentă, formală.

Cele două partide majore sunt Partidul Popular European conservator și Partidul Socialiștilor Europeni socialist. Ele formează cele mai mari două grupuri, denumite EPP-ED și respectiv PES, împreună cu alte partide mai mici. Există numeroase alte grupuri care includ Comuniștii, Regionaliștii, Național Conservatorii, Liberalii, și Euroscepticii. Împreună ele formează cele șapte (între ianuarie 2007 și noiembrie 2007: opt) grupuri recunoscute din parlament.

Europarlamentarii care nu sunt membri ai vreunui grup sunt cunoscuți ca *neînscriși*.

Rezultatele alegerilor pe grupuri politice, 1979 - 2009. De la stânga la dreapta:

Stânga Radicală	Neînscriși	Conservatori
Socialiști	Liberali	Eurosceptici
Verzi și Regionaliști	Alianța Radicală	UEN
Verzi	CD / EPP	Dreapta îndepărtată
CDI sau TGI	Forza Europa	

Adaptare și traducere din Wikipedia

Campanii politice

O **campanie politică** este un efort organizat în scopul influențării procesului de decizie din cadrul unui grup specific. În democrație, campaniile politice se referă adesea la campaniile electorale, atunci când reprezentanții sunt aleși sau se face un referendum. Campaniile politice includ și eforturile organizate de alterare a politicii din cadrul unei instituții sau organizații.

Politica are o istorie la fel de veche ca și omenirea, și nu se limitează la instituții guvernamentale sau democratice. Unele exemple cunoscute de campanii politice includ: eforturile de a-l executa sau interzice pe Socrate în Atena în sec. V î.e.n., răzvrătirea nobilimii mărunte din Anglia împotriva lui Ioan (John) Plantagenetul, sau încercarea din 2005 de a îndepărta pe Michael Eisner de la conducerea companiei Walt Disney.

Alternative la campanii

Nu toate alegerile democratice implică desfășurarea unor campanii electorale. Unele alegeri democratice exclud în mod explicit campaniile considerându-se că acestea compromit caracterul democratic al alegerilor (Abizadeh 2005), poate datorită susceptibilității campaniilor de a influența prin bani, sau de a fi susținute de grupuri speciale de interese.

Comunicarea politică

Comunicarea politică este o secțiune a științei politice și comunicării care se ocupă cu producerea, diseminarea, prelucrarea și efectele informației, atât în media cât și interpersonal, într-un context politic. Aceasta include studiul media, analiza discursurilor politicienilor și a celor care încearcă să influențeze procesul politic, și conversații formale și informale între membrii audienței, printre alte aspecte.

Definirea conceptului

Ca și în cazul altor termeni din științele sociale, comunicarea politică a fost de asemenea dificil de definit. De exemplu, Robert E. Denton și Gary C. Woodward în cartea lor *Comunicare politică în America* caracterizează comunicarea politică sub forma intențiilor expeditorilor de a influența mediul politic. Ei spun că "factorul crucial care face o comunicare să fie 'politică' nu este durata mesajului, ci conținutul și scopul său" (Denton R.E., Woodward G.C. *Political Communication in America*, New York: Praeger, 1998, p.11). Brian McNair oferă o definiție similară când scrie că o comunicare politică este "comunicarea intențională despre politică". Pentru McNair aceasta înseamnă că ea acoperă nu numai declarațiile verbale sau scrise, dar și reprezentările vizuale precum îmbrăcămintea, machiajul, coafura, sau grafica logo-ului. Cu alte cuvinte, ea include de asemenea toate acele aspecte care dezvoltă o "identitate politică" sau "imagine" (McNair B. *An Introduction to Political Communication*, London: Routledge, 2003, p.24).

Există multe departamente academice și școli cu specializare în comunicarea politică. Aceste programe se regăsesc în programe de comunicare, jurnalism, și știință politică, printre altele. Studiul comunicării politice este un domeniu interdisciplinar.

Amenințarea

Amenințarea reprezintă inducerea sentimentului de teamă unui auditoriu pentru a influența opiniile și acțiunile acestuia pentru a se ajunge la un anumit final. Obiectele sau subiectele folosite pentru a induce teama sunt de obicei exagerate, rețeta fiind reluarea periodică a respectivei amenințări pentru a întări efectele sperate, uneori sub forma unui cerc vicios.

Amenințarea în politică

Amenințarea este adesea folosită pe timp de război, ca o tactică politică pentru a speria cetățenii și a influența vederile politice ale acestora. Un exemplu de utilizare a unor posibile amenințări este în perioada războiului rece, când în SUA cetățenii erau speriați continuu cu amenințarea unui posibil război nuclear, determinându-i astfel să accepte cheltuieli uriașe pentru înarmare. Unii analiști consideră că și teama de acte violente de terorism de după 11 septembrie 2001 a fost exploatată de politicienii americani. De asemenea, activiștii care pun în discuție încălzirea globală sunt acuzați că folosesc tactica amenințării pentru a-și promova propriile agende de mediu. Deși nu sunt suficiente argumente pentru considerarea faptului că încălzirea globală se datorează acțiunilor umane, activiștii respectivi se folosesc de această amenințare pentru a determina schimbări politice în soluțiile de reglementare guvernamentale.

Propaganda

Propaganda este diseminarea informațiilor menite a influența opiniile și comportamentele unui mare număr de oameni. Opusă diseminării imparțiale a informațiilor, propaganda în cel mai strict sens al său prezintă informații care să influențeze audiența. Propaganda prezintă adesea faptele selectiv (mințind astfel prin omisiune) pentru a încuraja o sinteză anume, sau pentru a da

mesaje care să producă reacții emoționale mai degrabă decât răspunsuri raționale la informația prezentată. Rezultatul dorit este o schimbare de atitudine a audienței țintite față de subiect.

Propaganda este încercarea deliberată, sistematică, de a ascuți percepții, a manipula cunoașteri, și a direcționa comportamente pentru a obține un răspuns care să susțină intenția dorită a propagandistului.

—*Garth S. Jowett și Victoria O'Donnell, Propagandă și Persuasiune*

Conspirații

În sens politic, conspirația se referă la un grup de persoane unite într-un scop comun de uzurpare sau distrugere a unei puteri politice existente. De obicei scopul final este preluarea puterii printr-o lovitură de stat revoluționară sau prin asasinare.

Conspirația diferă de cabală. Cele două sunt similare dar au conotații foarte diferite.

Corupția politică

Corupția politică este folosirea puterii guvernamentale de către oficialii guvernamentali pentru câștiguri private ilegale. Folosirea incorectă a puterii guvernamentale în alte scopuri, precum represiunea oponentilor politici și brutalități polițienești în general, nu este considerată corupție politică. Nici acțiunile ilegale ale unei persoane particulare sau corporație neimplicate direct în actul guvernamental. Un act ilegal al unui funcționar constituie corupție politică numai dacă este legat în mod direct de îndatoririle sale oficiale.

Toate formele de guvernământ sunt susceptibile la corupere politică. Formele de corupție variază, dar includ mita, jecmăneala, prieteniiile

interesate, nepotismul, șperțul, și delapidarea. Corupția poate facilita acțiunile criminale, precum traficul de droguri, spălarea de bani și traficul de persoane, dar nu este restrânsă la aceste genuri de crimă organizată. În unele țări, corupția este așa de obișnuită încât se întâlnește chiar și în relațiile obișnuite, de zi cu zi, dintre oamenii de afaceri și cetățeni în general, cu oficialii guvernamentali. Forma extremă a corupției politice este cleptocrația, tradusă literar prin "reglementarea hoției".

Activitățile de corupție și care sunt considerate ilegale diferă în funcție de țară și jurisdicție. Anumite practici politice care sunt legale într-un loc pot fi ilegale în altul. În unele țări, oficialii guvernamentali au definit puterea pe larg sau mai ambiguu, și linia de demarcație între legal și ilegal poate fi dificil de stabilit.

Mita în lume se estimează la o valoare de 1 trilion USD, povara corupției suportând-o cei peste un miliard de oameni care trăiesc într-o sărăcie extremă.

Cultura politică

Cultura politică poate fi definită ca "Orientarea cetățenilor unei națiuni către politică, și percepția lor de legitimitate politică și tradiții de practici politice," și sentimentele exprimate de reprezentanți aleși care ajută la educarea pentru o societate politică.

Definiții

- Dennis Kavanagh definește astfel cultura politică "*O expresie prescurtată pentru a denumi setul de valori în cadrul căruia operează sistemul politic*".
- Lucian Pye o descrie ca "*suma valorilor fundamentale, sentimente și cunoașteri care dau formă și substanță procesului politic*".

Cultura politică este modul în care noi considerăm că trebuie să conducă guvernul. Ea diferă de ideologie prin aceea că oamenii pot avea păreri divergente în ceea ce privește ideologia, dar să aibă totuși în comun aceeași cultură politică.

Omul de știință politică Sidney Verba descrie cultura politică ca fiind "un sistem de credințe empirice, simboluri de exprimare, și valori, care definesc situația în care se desfășoară acțiunea politică."

Anarhismul și arta

Anarhismul a adoptat dintotdeauna arta ca mijloc de exprimare, în special muzica și literatura. Aceeași formă de exprimare a fost adoptată și de socialism, comunism, liberalism, libertarianism, și chiar fascism.

Influența anarhismului în artă nu se materializează întotdeauna în metafore directe sau figuri publice reprezentative, dar poate fi observată prin apelurile implicite la liberalizarea totală a ființei umane și a imaginației sale.

Filozofia politică

Filozofia politică este studiul aspectelor legate de oraș, guvernare, politică, libertate, justiție, proprietate, drepturi, lege și implementarea unui cod legislativ de către autorități: cine sunt, de ce (sau eventual dacă) au nevoie, ce face ca un guvern să fie legitim, ce drepturi și libertăți trebuie protejate și de ce, ce forme trebuie să ia și de ce, ce este legea, și ce îndatoriri au cetățenii față de un guvern legitim, dacă au, și când poate fi acesta răsturnat - dacă este posibil. Într-un sens vernacular, termenul "filozofie politică" se referă adesea la o vedere de ansamblu, sau etică specifică, credință politică sau atitudine, despre politică, care nu aparține în mod necesar disciplinei tehnice a filozofiei.

Filozofia politică poate fi înțeleasă prin analizarea acesteia în perspectiva metafizicii, epistemologiei și axiologiei, scoțând astfel la iveală fațeta fundamentală a realității, cunoașterea sau partea metodică și aspectele valorice ale politicii. Trei aspecte centrale ale filozofiei politice se pot evidenția, economia politică prin care drepturile asupra proprietății sunt definite și accesul la capital este reglementat, implicarea justiției în împărțire și pedepse, și reglementările despre adevăr și evidență pe care se bazează hotărârile în justiție.

Guvernarea mondială

Guvernarea mondială este conceptul unui organism politic care ar elabora, interpreta și impune legi internaționale. Inerent conceptului de guvern mondial este ideea că națiunile trebuie să pună în comun sau să renunțe la suveranitate pentru unele zone. Practic, un guvern mondial ar adăuga încă un nivel de administrație la cele naționale existente deja, sau acestea vor fi de acord cu o coordonare internațională a unor zone în care guvernele naționale nu sunt capabile să le administreze în mod independent. Autoritatea acestui

nivel mondial și modul în care se raportează ea la guvernele naționale și cetățenii săi este un subiect de dezbatere aprinsă atât pentru susținătorii cât și pentru adversarii guvernului mondial.

Unele persoane văd instituțiile internaționale (precum Curtea Internațională de Justiție, Națiunile Unite, Fondul Monetar Internațional, etc.) și diferite uniuni continentale și naționale (precum Organizația Statelor Americane, Uniunea Europeană, Uniunea Africană, Uniunea Națiunilor din America de Sud, Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est, etc.) ca elementele de început ale unui sistem guvernamental mondial. O organizație care include organisme legislative din diferite națiuni cunoscută sub numele de Parlamentarii pentru Acțiunea Globală a promovat ideea unei guvernări democratice mondiale, care a avut diferite scopuri și intensități pe perioada existenței sale.

Geografia politică

Geografia politică este partea geografiei umane care se ocupă cu studiul repartiției spațiale a rezultatelor proceselor politice și modul în care procesele politice însăși sunt afectate de structurile spațiale. În mod convențional geografia politică a adoptat o structură pe trei nivele pentru analiză, cu studiul statului în centru, deasupra lui studiul relațiilor internaționale (sau geopolitice), și sub acesta studiul localităților. Aspectele importante ale disciplinei pot fi privite ca inter-relații între oameni, stat și teritoriu.

Geopolitica

Geopolitica este știința care analizează geografia, istoria și științele sociale cu referire la politica spațiului și rețele la diferite scale (de la nivel de stat la nivel internațional). Ea examinează semnificația politică, economică și strategică a geografiei, unde geografia este definită în termeni de locație, mărime, funcție, și relații între locuri și resurse.

Termenul a fost inventat de Rudolf Kjellén, un om de științe politice suedez, la începutul secolului XX. Kjellén a fost inspirat de geograful german Friedrich Ratzel, care a publicat cartea sa Politische Geographie (geografia politică) în 1897, popularizată în engleză de diplomatul american Robert Strausz-Hupé, profesor la Universitatea din Pensilvania.

Studiul geopoliticii a cunoscut o renaștere în ultimii ani și aceasta este reflectată în multe cărți și lucrări publicate pe această temă și altele conexe. Publicația academică Geopolitics (fondată în 1955 ca Geopolitics and International Boundaries) este publicată trimestrial de Taylor & Francis și este editată de David Newman de la Universitatea Ben Gurion, și John Agnew de la UCLA. Scriitorii lideri în geopolitica contemporană includ pe Gerard Toal de la Virginia

Tech, SUA, a cărui carte *Critical Geopolitics* stabilește noi direcții pentru studiul discursiv al geopoliticii, și Simon Dalby de la Universitatea Carleton din Ottawa, Canada.

Neocolonialism

0.900 și peste	0.650–0.699	0.400–0.449
0.850–0.899	0.600–0.649	0.350–0.399
0.800–0.849	0.550–0.599	0.300–0.349
0.750–0.799	0.500–0.549	sub 0.300
0.700–0.749	0.450–0.499	Date nedisponibile

Colonialismul este definit prin înființarea, întreținerea, achiziționarea și extinderea de colonii într-un teritoriu de către persoane dintr-un alt teritoriu. Este un proces prin care colonizatorul susține suveranitatea asupra coloniei, iar structura socială, guvernul, și economia coloniei sunt modificate de către colonizator. Colonialismul este un set de relații inegale între colonizator și colonie, și între coloniști și populația indigenă.

Neocolonialismului este practica de utilizare a capitalismului, globalizării, și a forțelor culturale, pentru a controla o țară (de obicei, fostele colonii europene din Africa sau Asia), în locul unui control direct militar sau politic. Un astfel de control poate fi economic, cultural, sau lingvistic; prin promovarea propriei culturi, limba sau mass-media în colonie, societăți corporative care aparțin culturii impuse pot pătrunde mult mai ușor pe piețele din aceste țări. Astfel, neocolonialismului este rezultatul final al unor interese de afaceri sau geopolitice se obține prin deformarea culturii țărilor colonizate.

Termenul "neocolonialism" a fost inventat de Kwame Nkrumah, primul președinte din Ghana după obținerea independenței acestei țări, și a fost dezbătut de foarte mulți învățați și filozofi din sec. XX, inclusiv Jean-Paul Sartre și Noam Chomsky.

Neocolonialismul este un termen folosit de criticii implicării țărilor dezvoltate în problemele țărilor în curs de dezvoltare în perioada post-colonială. Adepții teoriei neocolonialismului susțin că acorduri economice internaționale existente sau din trecut create de fostele puteri coloniale au fost sau sunt folosite pentru a menține controlul asupra fostelor lor colonii și a păstra dependența acestora după mișcările de independență de după al doilea război mondial.

Termenul de neocolonialism poate combina criticile actualului tip de colonialism (în care unele state continuă să administreze teritorii străine și populațiile acestora violând rezoluțiile Națiunilor Unite), cu implicarea întreprinderilor moderne capitaliste în țările foste colonii. Criticii neocolonialismului susțin că corporațiile multinaționale continue să exploateze resursele statelor foste colonii, și că acest control economic inerent neocolonialismului este asemănător cu colonialismul clasic, european, practicat între sec. XVI - XX.

În sens mai larg, neocolonialismul se poate referi doar la implicarea țărilor puternice în afacerile țărilor mai puțin puternice; acest aspect este evident mai ales în America Latină modernă. În acest sens, neocolonialismul implică o formă de "imperialism economic" contemporan: națiunile puternice se comportă ca puteri coloniale ale imperialismului, iar acest comportament este asemănat cu colonialismul într-o lume post-colonială.

Guvernarea

Un guvern este "o organizație, autoritatea conducătoare a unei unități politice" (*Wordnet Search 3.0: Government*), "puterea care face regulile într-o societate politică" (*LoveToKnow: 1911 Encyclopedia: Government*), structura prin care o echipă guvernamentală funcționează și își exercită autoritatea. "Guvernul, cu autoritatea de a elabora legi, de a adjuca dispute, și de a lua decizii administrative, și deținând monopolul forțelor autorizate acolo unde nu reușește să se impună prin persuasiune, este o unealtă indispensabilă pentru pacea comunității" (*Adler 80-81*). "Un monopol teritorial obligatoriu de protecție și jurisdicție dotat cu puterea de a taxa fără a avea nevoie de consimțământul unanim" (*Hoppe, Hans-Hermann (2003). The Myth of National Defense. Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Inst.. pp. 8. ISBN 0-945466-37-4*). Teoreticienii statului susțin că necesitatea guvernării derivă din faptul că oamenii au nevoie să trăiască în comunități, autonomia personală trebuind să fie restrânsă în aceste comunități.

Un stat sau provincie suficient de mare și complexă va avea diferite straturi sau nivele de guvernare: locală, regională, și națională.

Pașapoarte biometrice

Informațiile critice ale pașaportului sunt stocate într-un cip subțire RFID, asemănător stocării informațiilor pe smartcarduri.

Ca și la smartcarduri, pașaportul conține un cip fără contacte implantat, care poate reține date de semnătură digitală pentru a asigura integritatea pașaportului și a datelor biometrice.

Datele biometrice standardizate actuale folosite pentru acest tip de identificare sunt recunoașterea feței, amprentele digitale, și recunoașterea irisului. Aceste date au fost adoptate după studierea

posibilităților pentru mai multe date biometrice, inclusiv scanarea retinei.

Organizația pentru Aviația Civică Internațională definește formatul pentru fișierul de date biometrice și protocoalele de comunicații care să se folosească în cazul pașaportului. În prezent sunt stocate în cip numai imagini digitale (de obicei în format JPEG sau JPEG2000) ale fiecărei caracteristici biometrice.

Compararea caracteristicilor biometrice se realizează exterior pașaportului, cu ajutorul unui sistem electronic de control al conturilor (e-borders).

Pentru a stoca datele în cipul fără contacte, acesta include o memorie de stocare EPROM de minimum 32 kb, și este conectată cu ajutorul unei interfețe conform standardului internațional ISO/IEC 14443, printre altele. Aceste standarde asigură interoperabilitatea între diferite țări și diferiți fabricanți de pașapoarte.

Ideologii politice

Multe partide politice își bazează acțiunile politice și programul electoral pe o ideologie. În studiile sociale, o **ideologie politică** este un anumit set etic de idealuri, principii, doctrine, mituri sau simboluri al unei mișcări sociale, instituție, clasă, sau grup larg care explică cum trebuie să funcționeze societatea, și oferă o anumită perspectivă politică și socială pentru o anumită ordine socială. O ideologie politică este interesată de modul de alocare a puterii și în ce scop va fi folosită. Unele partide urmează o anumită ideologie foarte strâns, în timp ce altele se pot inspira din mai multe ideologii nedisjunctive, fără a îmbrățișa în mod necear una anume. Popularitatea unei ideologii se datorează în parte influenței *antreprenorilor morali*, care acționează uneori în propriul lor interes.

Ideologiile politice au două dimensiuni:

1. **Scopuri:** Cum trebuie să funcționeze sau să fie organizată societatea.
2. **Metode:** Cea mai adecvată modalitate de îndeplinire a acestui țel.

O ideologie este o colecție de idei. În general, fiecare ideologie conține anumite idei despre ce se consideră a fi cea mai bună formă de guvernare (de ex. democrație, teocrație, etc.), și cel mai bun sistem economic (de ex. capitalism, socialism, etc.). Uneori același cuvânt este folosit pentru a identifica atât o ideologie cât și una din principalele sale idei. De exemplu, "socialism" poate însemna un sistem economic, sau o ideologie care sprijină acel sistem economic.

Ideologiile sunt identificate de asemenea prin poziția lor în spectrul politic (precum stînga, centru, sau dreapta), deși această categorisire este foarte adesea controversată. În fine, ideologiile pot fi diferențiate de strategiile politice (de ex. populism) și de țintele

principale în jurul cărora se pot constru partidele (de ex. opoziția la integrarea europeană, sau bunăstarea pensionarilor).

Democrația creștină

Democrația creștină este o ideologie politică unde se încearcă aplicarea principiilor creștine în politica publică. Ea a apărut în sec. XIX în Europa, și continuă să aibă influență și astăzi în Europa și America de Sud, deși în multe țări etosul creștin a fost diluat de secularizare.

Practic, democrația creștină este adesea considerată de dreapta din punct de vedere moral și cultural, și de stânga pe piața muncii și în economie. În Europa, unde oponentii lor tradiționali sunt socialiștii seculariști, partidele democrat creștine tind spre dreapta spectrului politic, în timp ce în America de Sud, mult mai săracă și cu inegalități mai mari, ele tind să se poziționeze la stânga.

Exemple de partide democrat creștine includ Uniunea Democrat Creștină și Uniunea Social Creștină din Germania, Democrația Creștină din Italia, Partidul Democrat Creștin din Chile, Partidul Irlandei Unite din Irlanda, Partidul Popular Democrat Creștin din Elveția, etc.

Democrația directă

Democrația directă, denumită și **democrația pură**, este o formă de democrație și o teorie a societății civile în care suveranitatea este practică de către toți cetățenii care doresc să participe la luarea deciziilor. În funcție de sistemul particular, participanții pot decide asupra moțiunilor executive, pot legifera alege sau demite oficiali, și pot judeca procese civile și penale. Democrația directă este în contrast cu *democrația reprezentativă*, unde suveranitatea este exercitată de către un grup restrâns de persoane, de obicei selectați

prin alegeri. *Democrația deliberativă* încorporează elemente din ambele democrații anterioare.

Multe țări care au democrație reprezentativă permit trei forme de acțiune politică care oferă o democrație directă limitată: *inițiativa*, *referendumul (plebiscitul)*, și *demiterea* prin plebiscit a unor persoane alese prin vot. Referendumurile pot include posibilitatea respingerii unor anumite legi. Aceasta dă posibilitatea populației să dea un veto hotărârilor de guvern. Inițiativele, înaintate de obicei de către populație, forțează luarea în considerație a legilor sau amendamentelor (de obicei ca urmare a unui referendum), fără a fi nevoie de consimțământul oficialilor aleși, sau chiar în opoziție cu dorința acestora. Demiterea prin plebiscit a unor persoane alese prin vot oferă populației dreptul de a înlătura oficiali aleși înainte de terminarea perioadei pentru care au fost aleși, deși această posibilitate este folosită foarte rar în democrațiile moderne.

Mișcări contemporane pentru democrația directă

Cele mai cunoscute mișcări contemporane pentru promovarea democrației directe includ:

- Abahlali baseMjondolo - în Africa de Sud
- Aktivdemokrati - partid politic pentru democrația electronică în Suedia
- Change 2011 - partid politic în Finlanda
- Demoex - partid pentru democrația directă în Suedia
- Direct Democracy (British Conservative Party) - Grupare pentru democrația directă din cadrul Partidului Conservator din Marea Britanie
- Homeless Workers' Movement - mișcare favela în Brazilia
- Inclusive Democracy - proiectul și jurnalul pentru democrația inclusivă ale lui Takis Fotopoulos
- Landless People's Movement - mișcare în Africa de Sud a persoanelor fără pământ
- Landless Workers' Movement - mișcare în Brazilia a persoanelor fără pământ

- The Metagovernment project – grup global pentru dezvoltarea și implementarea software de guvernare prin Internet
- The National Initiative for Democracy – mișcare în Statele Unite condusă de fostul senator al Statelor Unite Mike Gravel pentru a permite inițiative de vot național
- The Party of Internet Democracy - Partid pentru democrația directă în Ungaria
- Senator On-Line - Partid pentru democrația directă electronică în Australia
- Students for a Democratic Society - mișcare a studenților americani
- Western Cape Anti-Eviction Campaign - mișcare a persoanelor sărace militante din Cape Town, Africa de Sud

Zapatista Army of National Liberation - mișcare a populației indigene mexicane.

Evoluția democrației directe

Democrația ateniană

Prima democrație directă cunoscută a fost democrația ateniană din sec. V î.e.n. Deși nu era o democrație liberală, întrucât femeile, străinii și sclavii erau excluși. Principalul organism în democrația ateniană era *adunarea*, compusă din cetățeni bărbați, un consiliu (*boule*) compus din 500 cetățeni aleși anual de un grup de persoane alese la întâmplare (*lot*), și *judecătoriile* compuse din foarte mulți *jurați* aleși de către lot, fără judecători. Dintr-o populație de 30.000 bărbați, câteva mii de cetățeni erau activi politic în fiecare an.

Democrația ateniană era *directă* nu numai prin faptul că decizia era luată de adunarea oamenilor, dar și pentru că prin adunare, consiliu și judecătorii cetățenii controlau întregul proces politic, mare parte a acestora fiind implicați în mod constant în treburile publice.

Democrațiile moderne nu folosesc instituții similare cu sistemul atenian.

Republica romană

De asemenea, este relevantă istoria Republicii Romane începând cu anul 449 î.e.n. Elaborarea legislației de către cetățeni - formularea acesteia, aprobarea, și veto-ul - au durat cca. 400 ani, până la moartea lui Iulius Cezar în anul 44 î.e.n. Mulți istorici marchează sfârșitul Republicii odată cu intrarea în vigoare a legii denumite *Lex Titia*, pe 27 noiembrie 43 î.e.n.

Elveția

Democrația directă modernă începe în orașele din Elveția în sec. XIII. În 1847, Elveția a adăugat referendumul ca act statuar la constituția sa națională. Elvețienii au descoperit curând că posibilitatea de a da doar un veto legilor din Parlament nu este suficientă. În 1891, au adăugat inițiativa constituțională a amendamentului. Bătăliile politice din Elveția de după 1891 sunt o bază de lucru deosebit de utilă pentru politologii din toată lumea în ceea ce privește viabilitatea inițiativei constituționale a amendamentului (Kobach, 1993). În ultimii 120 ani, peste 240 de inițiative au fost supuse referendumului. Populația s-a dovedit conservatoare, aprobând doar 10% din aceste inițiative; în plus, eu au optat adesea pentru o versiune a inițiativei rescrise de guvern.

Statele Unite

Un alt exemplu este Statele Unite unde, deși este o republică federală în care nu există nicio democrație directă la nivel federal, aproape jumătate din state (și multe localități) oferă posibilitatea unor inițiative sponsorizate pentru balot (decizii electorale) pentru cetățenii lor (denumite și "măsurile de balot" sau "ăntrebări de balot"), iar marea majoritate a statelor permit inițiative și/sau referendumuri.

Democrația electronică

În zilele noastre, există studii și mișcări politice pentru exercitarea democrației directe folosind Internetul și alte mijloace de comunicație (democrația electronică - e-democrația, cu termenul specific de democrație directă electronică - e-democrația directă). Mai exact, conceptul de guvernare în sursă deschisă aplică principiile mișcării pentru software gratuit la guvernarea oamenilor, permițând întregii populații să participe la guvernarea directă. Această evoluție modifică conceptul tradițional de democrație, întrucât nu oferă în mod necesar reprezentare egală pentru fiecare persoană. Unele implementări pot fi considerate chiar meritocrații de inspirație democratică, în care contributorii la codul de legi sunt considerați speciali de către ceilalți contributory.

Trilema reformei democratice

Teoreticienii democrației au identificat o trilemă datorită prezenței a trei caracteristici dezirabile într-un sistem ideal al democrației directe, provocarea fiind coexistența simultană a acestora.

Cele trei caracteristici sunt:

1. *participarea* - participarea largă în procesul de luare a deciziilor de către oamenii care sunt influențați de deciziile respective;
2. *deliberarea* - discuții raționale unde majoritatea punctelor de vedere sunt cântărite în funcție de argumentele oferite; și
3. *egalitatea* - toți membrii populației pentru care se iau deciziile să aibă șanse egale de a-și exprima și a le fi luate în considerare punctele de vedere.

Observațiile empirice din zeci de studii sugerează că deliberarea conduce la luarea unor decizii mai bune. (*Ross 2011, Chapter 3*) (*Elster 1998, chapter 5*) (*Even Susan C Strokes in her critical essay Pathologies of Deliberation (Chapter 5 of Elster 1998) concedes there that a clear majority of academics interested in the field agree with this view.*) Oricum, cu cât sunt mai mulți participanți, cu atât este

nevoie de mai mult timp și bani pentru a se ajunge la o calitate bună a discuției cu intervenții scurte și la obiect. De asemenea, este dificil pentru fiecare persoană să contribuie substanțial la discuții în cazul unui număr mare de participanți. Pentru ca sistemul să respecte principiul egalității politice, trebuie sau ca fiecare persoană să se implice, sau să se aleagă la întâmplare un eșantion reprezentativ de persoane care să ia parte la discuție.

În definiția utilizată de specialiști precum James Fiskin, *democrația deliberativă* este o formă a democrației directe care satisface cerințele pentru deliberare și egalitate, dar nu oferă suficiente argumente pentru a implica pe fiecare care dorește să participe la discuție. *Democrația participativă*, în definiția lui Fiskin, satisface cerințele de participare și deliberare, dar cu costul sacrificării egalității - întrucât participarea largă este permisă vor exista arareori suficiente resurse pentru a compensa persoanele care renunță la activitatea lor pentru a participa la deliberare, și deci astfel participanții tind să fie doar aceia cu interese puternice în problemă dezbătută, și deci nu vor fi adesea reprezentativi pentru întreaga populație. (*Fiskin suggests they may even have been directly mobilised by interest groups or be largely composed of people who have fallen for political propaganda and so have inflamed and distorted opinions.*) Fiskin propune în schimb să se folosească eșantioane la întâmplare din care să se selecteze un număr mic dar reprezentativ de persoane din întreaga populație. (*Fiskin 2011, Chapters 2 & 3.*) (*Ross 2011, Chapter 3*)

Fiskin admite că este posibil să se imagineze un sistem care transcende trilema, dar pentru aceasta este nevoie de reforme foarte radicale pentru integrarea unui astfel de sistem în curentul politic actual. Ca o extensie a acestei problematice, mișcarea *Occupy* a încercat să creeze un sistem care să satisfacă toate cele trei cerințe dezirabile simultan, dar cu costul criticilor foarte largi ale sistemului rezultat ca fiind prea lent și de necontrolat. (*Michael Skapinker (2011-11-09). "The Occupy crowd is no match for banks" ((registration required)). Financial Times.*) (*Laurie Penny (2011-10-16). "Protest by consensus". New Statesman.*) (*James Miller (2011-*

10-25). "Will Extremists Hijack Occupy Wall Street?". *The New York Times*.) (Fiskin 2011, Chapters 2 & 3.)

Democrația liberală

Democrația liberală (sau **democrația constituțională**) este forma dominantă a democrațiilor în secolul XXI. În perioada războiului rece, democrațiile liberale erau opuse republicilor populare comuniste sau "democrațiilor populare", care se pretindeau a fi o concepție alternativă a democrației. Astăzi, democrațiile constituționale au ca alternativă democrația directă și/sau democrația participativă. Democrațiile liberale pot lua diferite forme constituționale: ele pot fi republici, ca în Statele Unite sau Franța, sau monarhii constituționale, ca în Marea Britanie sau Spania. Pot presupune un sistem prezidențial (Statele Unite), sistem parlamentar (sistemul Westminster, Marea Britanie și țările Commonwealth), sau un hibrid, sistemul semiprezidențial (Franța).

Termenul "liberal" în "democrația liberală" nu implică neapărat că guvernul unei astfel de democrații trebuie să urmeze politica ideologică a liberalismului. El este mai degrabă o referință la faptul că democrațiile liberale sunt caracterizate prin protecția constituțională a drepturilor individuale de către guvern, condiție impusă pentru prima dată în epoca Iluminismului de către teoreticienii contractului social precum Rousseau și mai târziu Hobbs. În prezent există numeroase țări conduse de partide politice neliberale - de exemplu partide adeptele conservatorismului, democrației creștine, democrației sociale, sau unele forme de socialism - care sunt considerate ca având o formă de guvernământ bazată pe democrația liberală.

Democrația socială

Democrația socială este o filozofie politică de stânga sau centru-stânga care a apărut în ultima parte a sec. XIX din mișcarea

socialistă și continuă și azi să își exercite influența în lume (*Berman, Sheri. "Understanding Social Democracy"*).

Conceptul de democrație socială s-a schimbat în timp. Istoric, partidele social democrate au pledat pentru socialism în sensul său strict, rezultat din lupta de clasă. La începutul sec. XX mai multe partide socialiste și muncitorești au renunțat la revoluție și alte învățături tradiționale marxiste și au adoptat o poziție mai moderată, care a caracterizat ulterior democrația socială. Aceste poziții includ adesea sprijinirea unui stat puternic democratic care încorporează elemente atât din socialism cât și din capitalism, considerându-se uneori drept o economie mixtă (*Democracy "Social Democracy" Merriam-Webster. Merriam Webster Online.*). Aceasta diferă de socialismul tradițional, al cărui scop este înlăturarea capitalismului. Democrații sociali vrer să reformeze capitalismul în mod democratic prin reglementări și crearea de programe care să contracareze sau să elimine in justiția socială și ineficiența pe care ei o văd inerent atașată capitalismului.

Amplasări în spectrul politic

În multe țări, democrații socială continuă să coexiste cu socialiștii democrați, care se poziționează mai la stânga în spectrul politic. Cele două mișcări se regăsesc uneori în același partid politic, precum Partidul Muncitorilor din Brazilia (*BBC News: South America's leftward sweep, 2005*) și Partidul Socialist Francez. Mai rar, democrații sociali se regăsesc în partide alături de politicieni de centru-dreapta, precum în Forza Italia sin Italia și Partidul Irlandei Unite din Irlanda.

Internaționala Socialistă

Internaționala Socialistă este principala organizație internațională a democraților sociali și a partidelor socialiste. Ea afirmă următoarele principii:

- libertate - nu numai libertăți individuale ci libertate din punctul de vedere al discriminării și libertate față de dependența de stăpânii mijloacelor de producție și a celor care dețin în mod abuziv puterea politică,
- egalitate și justiție socială - nu numai în fața legii dar și economică și social-culturală, și oportunități egale pentru toți inclusiv cei cu dizabilități fizice, mentale sau sociale, și
- solidaritate - unitate și compasiune pentru victimele injustiției și inegalității.

Aceste idealuri sunt descrise în detaliu în Declarația de Principii a Internaționalei Socialiste (The SI's Declaration of Principles).

În ultimii ani, mai multe partide social democrate (în special Partidul Laburist din Marea Britanie) au migrat mai spre centru, adoptând poziții politice pentru A Treia Cale. Această evoluție a generat numeroase controverse.

Liberalism

Liberalismul este o clasă largă de filozofii politice care consideră că libertatea individuală și egalitatea sunt cele mai importante țeluri politice.

Liberalismul pune accent pe drepturile individuale și egalitatea de oportunități. În cadrul liberalismului există mai multe direcții de gândire care își arogă termenul de "liberal" și pot propune politici foarte diferite, dar care sunt în general unite prin sprijinul lor acordat liberalismului constituțional, care sprijină libertatea de gândire și exprimare, limitarea puterii guvernelor, respectarea legilor, dreptul individual la proprietate privată, și un sistem de guvernare transparent. Toți liberalii, ca și unii aderenți ale altor ideologii politice, sprijină o anumită variantă a formei de guvernare cunoscută ca democrația liberală, cu alegeri corecte și libere, unde toți cetățenii au drept egal de vot prin lege.

Cei care se autoidentifică drept liberali în sensul clasic, pentru a se diferenția de liberalii sociali, se opun oricărei forme de reglementare guvernamentală în afaceri sau economie, cu excepția legislației împotriva forței și fraudei, și sprijină capitalismul laissez-faire al pieței libere. În Europa, termenul de "liberalism" este apropiat ca semnificație de principiile economice ale conservatorilor economici americani.

Liberalismul modern

În Statele Unite, "liberalismul" este cel mai adesea folosit în sensul unui liberalism modern, care sprijină unele reglementări în afaceri și alte intervenții în economie considerate de interes public. El tinde să sprijine un stat puternic, cu un salariu minim impus de guvern, legi împotriva discriminării la angajare, și acțiuni afirmative.

Liberalismul modern își are originea în perioada Iluminismului și refuză multe teorii fundamentale care au dominat până nu demult principiile guvernării, precum Dreptul Divin al Regelui, statutul ereditar, religia de stat, și protecționismul economic. Liberalii consideră că sistemele economice bazate pe piața liberă sunt mai eficiente și generează mai multă prosperitate.

Primul stat liberal a fost Statele Unite ale Americii, fondat pe principiul că "toți oamenii sunt creați egal; că ei au fost înzestrați de către creator cu anumite drepturi inalienabile; că printre aceste drepturi se numără viața, libertatea, și căutarea fericirii; că pentru a asigura aceste drepturi, guvernele sunt instituite dintre acești oameni, puterea lor decurgând din consensul celor guvernați.

Istoria politică

Istoria politică narază și analizează evenimentele, ideile și liderii politici. Ea este structurată de obicei în jurul statului națiune. Este distinctă dar are legătură cu alte domenii din istorie precum istoria socială, istoria economică, și istoria militară.

În general istoria politică se focalizează pe evenimente legate de statele-națiune și pe procesele politice formale. Conform lui Hegel, istoria politică "este o idee a statului cu o forță morală și spirituală deasupra intereselor materiale ale subiecților: rezultă că statul este principalul agent al schimbării istorice" Aceasta contrastează cu, de exemplu, istoria socială, care se focalizează predominant pe acțiunile și stilul de viață ale oamenilor obișnuiți, sau cu istoria oamenilor, a cărei perspectivă sunt oamenii obișnuiți.

Justiția

Justiția este conceptul dreptății morale bazate pe etică, rațiune, lege, dreptul natural, corectitudine și echitate. Concepția asupra justiției este o caracteristică esențială a societății.

Conceptul de justiție

Justiția se ocupă cu ordinea lucrurilor și persoanelor într-o societate. Ca și concept, a fost subiectul considerațiilor și dezbaterilor filozofice, legale și teoretice în timp. Conform celor mai multe teorii despre justiție, aceasta are o covârșitoare importanță în societate. John Rawls, de exemplu, spunea că "*Justiția este prima virtute a instituțiilor sociale, așa cum adevărul este pentru gândire*" (John Rawls, *A Theory of Justice (revised edn, Oxford: OUP, 1999)*, p. 3). Justiția poate fi gândită ca o formă distinctă și mai fundamentală decât bunăvoința, altruismul, mila, generozitatea sau compasiunea. Studii la UCLA în 2008 au indicat că reacțiile la corectitudine sunt "transferate" în creier și "*corectitudinea este activată în aceeași parte a creierului care răspunde la mâncare în cazul șobolanilor... Aceasta este consistentă cu noțiunea că tratamentul corect satisface o nevoie de bază*" (*Brain reacts to fairness as it does to money and chocolate, study shows / UCLA Newsroom*). Cercetări conduse în 2003 la Universitatea Emory, Georgia, SUA, au demonstrat că alte animale cooperante posed de asemenea un astfel de simțământ și că "aversiunea împotriva inegalității nu este o trăsătură exclusiv umană" (*Nature 425, 297-299 (18 September 2003)*), indicând faptul că ideea corectitudinii și huziției pot fi de natură instinctuală.

Media politică

Media politică este formată din comunicațiile deținute, reglementate, administrate sau influențate de entități politice, în scopul propagării punctelor de vedere ale entității respective, sau entități economice în scopul influențării unor decizii politice în favoarea lor. Un termen similar, *media normativă*, desemnează caracteristicile tehnice și sociale media în formarea deciziilor. Harold Innis și mai târziu Marshall McLuhan au influențat dezvoltarea acestei teorii.

Deși este ușor de recunoscut un mediu politic într-un ziar, revistă sau canal TV oficiale care declară că aparțin unui grup, este dificil de identificat interesele politice și imparțialitatea media atunci când aceasta nu își declară deschis opțiunile. Această influență nu este întotdeauna evidentă și face ca telespectatorii sau cititorii să accepte ideile vehiculate prin media respectivă de cei care doresc să controleze comunicațiile pentru influențarea societății.

Există persoane care consideră că societățile mari au nevoie în prezent să canalizeze comunicațiile. În acest sens, media politică încearcă adesea să formeze, sau cel puțin să influențeze opinia publică, un denominator comun pentru toți membrii societății. Aceștia se găsesc pe un drum cu sens unic, adesea un drum greșit. Grecii au învățat de la egiptenii din perioada faraonilor că există unele riscuri când media și politica se coalizează, concentrându-se într-o mână mult prea puernică. Aceasta implică un concept de medias ca putere, care este larg dar nu unanim acceptat. Oponenții acestui concept spun că simplul fapt de comunicare media nu duce la schimbări directe ale opiniei publice, dacă aceasta nu este percepută de cititori și telespectatori ca o putere imparțială.

Parapolitica

Termenul de **parapolitică** a fost introdus și elaborat pentru prima dată de Profesorul Raghavan Iyer de la Oxford University în lucrarea sa *Parapolitics: Toward the City of Man*. El transcende dincolo de modalitățile trecute și prezente de a accepta și îmbrățișa o viziune a politicii mai bogată decât politica de stabilitate, puterea și autoconservarea.

Parapolitica este cel mai bine înțeleasă ca activitatea noetică, intelectuală, de înțelegere, prin regândirea continuă a bazelor, ca și a frontierelor principiilor, sistemelor și problemelor politice.

În acest sens, parapolitica transcende politica convențională, fiind în același timp reflectată în ea.

Dialectica angajamentului parapolitic impune stabilirea unei distanțe critice, înțelegând costurile obligațiilor și recunoscând și acceptând limitele și posibilitățile în relație cu toate perspectivele, politicile și programele.

"Parapolitica înseamnă aplicarea imaginativă a ideilor seminale vitalizând teoriile și practicile politice; elaborarea principiilor fundamentale prin paradigme relaționale între persoane și între scopuri civile și finalizări umane; căutarea înțelegerii și acțiunii politice pe baza extinderii autocunoașterii; și perspectiva în cazul distanțării de idealurile de bază ale eticii, metafizicii și psihologiei autotranscendenței" (Raghavan Iyer, *Parapolitics: Toward the City of Man*, Oxford University Press, Oxford, 1979, p. 27)

Peter Dale Scott folosește termenul "parapolitica" într-o manieră complet diferită decât Iyer, ca o manifestare de "politică ascunsă".

"...investigarea parapoliticii, pe care eu am definit-o (cu gândul la Agenția Centrală de Investigații) ca un 'sistem sau practici politice în care responsabilitatea este diminuată conștient.'...Încă mai zăresc valoare în această definiție și mod de analiză. Dar parapolitica definită astfel este ea însăși prea conștient limitată și intențională... ea descrie în cel mai bun caz numai un nivel intermediar al iraționalității de sub nivelul rațional al culturii noastre politice. Astfel mă refer acum la parapolitică doar ca o manifestare a politicii ascunse, toate acele practici politice și aranjamente, deliberate sau nu, care sunt de obicei reprimate mai degrabă decât conștientizate."

Termenul este folosit pentru a descrie activitatea de politică tainică, ascunsă publicului, sau un sistem politic finalizat (de facto), care include de obicei aparatură militară și secretă, ascunsă publicului; acțiuni politice de subterfugiu, secretomanie, și ignoranță; folosit în permanență în discuții despre democrație pentru a descrie coaliții ale instituțiilor și corporațiilor care operează peste sau în afara guvernului ales.

Parlamentul

Un **parlament** este un organism legislativ, în special în acele țări ale căror sistem de guvernare se bazează pe sistemul Westminster modelat după cel al Marii Britanii. Numele derivă din limba franceză *parlement*, acțiunea de a vorbi (*parler*): *parlement* este o discuție. Termenul intenționează să desemneze o întâlnire în cadrul căreia are loc o astfel de discuție. El a căpătat sensul modern odată cu folosirea lui pentru grupuri de oameni (în sensul instituțional) care se întâlnesc să discute probleme de stat.

Partide politice

Un **partid politic** este o organizație politică având ca scop preluarea și păstrarea puterii politice prin guvernare, de obicei prin participarea într-o campanie electorală. Partidele adesea sprijină și exprimă ideologii sau viziuni cu ajutorul unei platforme scrise cu țeluri specifice, realizând uneori coaliții în ciuda intereselor divergente.

Politica în România

Politica în România se desfășoară într-un cadru de republică democratică reprezentativă semiprezidențială, unde Primul Ministru este șeful guvernului și Președintele României exercită funcția de șeful statului, cu un sistem multipartinic. Puterea executivă este exercitată de guvern. Puterea legislativă este atribuită atât al guvernului cât și a celor două camere parlamentare, Camera Deputaților și Senatul. Sistemul judiciar este independent de executiv și legislativ. Constituția României din 1991, amendată în 2003, proclamă România drept o republică democratică și socială, suveranitatea aparținând poporului. Ea statuează de asemenea că "demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate".

Constituția prevede un Președinte, un Parlament, o Curte Constituțională și un sistem legislativ separat care include Înalta Curte de Casație și Justiție. Dreptul la vot este garantat tuturor cetățenilor de peste 18 ani.

Politici europene

Politicile europene implică politicile în evoluție continuă ale continentului. Complexitatea lor este mult mai mare decât în cazul altor continente datorită unor factori specifici care includ lunga istorie a statelor națiune, ca și tendința actuală pentru unitatea politică a statelor europene.

Politicile actuale ale Europei decurg din evenimentele istorice anterioare. Geografia, economia și cultura au contribuit de asemenea la configurarea politicii actuale a Europei.

Politicile europene moderne sunt dominate de Uniunea Europeană, de la căderea Cortinei de Fier și a colapsului Blocului Estic al statelor comuniste. După terminarea Războiului Rece, UE s-a extins spre est incluzând foste țări comuniste. Începând cu 2007, Uniunea Europeană cuprinde 27 țări.

Uniunea Europeană

Motto: Unitate în diversitate

Imn: Odă Bucuriei (orchestral)

Centre politice: Brussels, Luxembourg, Strasbourg

Limbi oficiale: 24

Demonim: european

State membre: 28: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, republica Cehă, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, marea Britanie

Guvern: Sui generis

- Consiliul Europei Herman Van Rompuy

- Comisia Europeană José Manuel Barroso

- Parlamentul Europei Jerzy Buzek
- Consiliul Uniunii Europene Donald Tusk (Poland)

Formare:

- Tratatul de la Paris, 8 aprilie 1951
- Tratatul de la Roma, 25 martie 1957
- Tratatul de la Maastricht, 7 februarie 1992

Aria

- Total: 4,324,782 km², 1,669,807 sq mi
- Apa (%): 3.08

Populație:

- 2008 estimare: 499,673,300
- Densitate: 114/km², 289/sq mi

PIB (PPP) 2008 (IMF) estimare:

- Total \$15.292 miliarde
- Per capita \$30,645

PIB (nominal) 2008 (IMF) estimare

- Total \$19.195 miliarde
- Per capita \$38,732

Gini (2005) 31 (EU25) (Low)

HDI (2005) 0.959-0.813 (High)

Moneda

Euro + 11

Euro (€) (EUR) (de jure)

Timp zonal: (UTC+0 to +2)

- Vara (DST) (UTC+1 to +3)

Internet TLD .eu

Uniunea Europeană (UE) este o uniune economică și politică de 27 state membre, localizată în special în Europa. Ea a fost formată prin Tratatul de la Maastricht pe 1 noiembrie 1993, după fondarea anterioară a Comunității Economice Europene. Cu aproape 500 milioane cetățeni, UE generează aprox. 30% (US\$16.8 miliarde în 2007) din produsul mondial brut nominal.

UE a dezvoltat o piață unică cu un sistem de legi standardizat care se aplică în toate statele membre, garantând libertatea de mișcare a oamenilor, bunuri, servicii și capital. Ea impune politici comune

pentru comerț, agricultură, pescuit, și dezvoltare regională. 16 state membre au adoptat o monedă comună, euro. Ea are un rol și în politica externă, reprezentând membrii în Organizația Mondială a Comerțului, la întâlnirile G8, și la națiunile Unite. 21 de state membre UE sunt membre NATO. UE are un cuvânt de spus și în justiție și afaceri interne, inclusiv abolirea controalelor pașapoartelor între statele membre membre ale Zonei Shengen, care încorporează și țări europene nemembre UE.

UE operează cu ajutorul unui sistem hibrid interguvernamentalist și supranaționalist. În anumite zone depinde de înțelegerile dintre statele membre. UE are și organisme supranaționale, capabile să ia decizii fără unanimitate între toate guvernele naționale. Instituții și organisme importante ale UE includ Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene, Consiliul European, Curtea Europeană de Justiție și Banca Centrală Europeană. Cetățenii UE aleg europarlamentarii la fiecare cinci ani.

UE își are originea în Comunitatea Europeană a Cărbunelui și oțelului formată din 6 țări în 1951, și Tratatul de la Roma din 1957. De atunci uniunea a crescut prin acceptarea de noi țări, fiind adăugate noi politici pentru instituțiile UE.

Preocupări în politică

Politica ecologică

Politica ecologică este studiul modului în care factorii politici, economici și sociali afectează mediul înconjurător. Majoritatea studiilor analizează influența societății, statului, corporațiilor și puterilor transnaționale asupra mediului înconjurător și a politicii de mediu. Există multe abordări ale acestor aspecte, unii acordând importanță rolului pe care îl joacă accesul la resursele naturale în structurarea politicii și viața economică, în special cum influențează degradarea pământului, conservarea naturii sau despăduririle relațiile sociale și politicile. de exemplu, sărăcia din zona Maasai din Africa de Est s-a accentuat prin crearea Parcului Național întrucât nu mai permite locuitorilor acestei zone să folosească traseele tradiționale, astfel încât politica internațională de conservarea a naturii are și un impact social local, nu numai de mediu. Variante mai subtile ale politicii ecologice includ influența actorilor non-umani în administrarea mediului și decizii, luând în considerație ceea ce se pot numi drept agenții ale naturii.

Originea termenului se regăsește în lucrările timpurii ale antropologilor John W. Cole și Eric R. Wolf (*The Hidden Frontier: Ecology and Ethnicity in an Alpine Valley*, 1974), și în câteva alte scrieri precum HM Enzensberger (*A Critique of Political Ecology*, *New Left Review* 1/84, 1974), și *Land Degradation and Society* (Blaikie and Brookfield, 1987) în anii 1970 și 1980. Majoritatea curentelor de ecologie politică sunt rezultate din discipline academice precum antropologia, geografia și științele politice. Unii scriitori, inclusiv Piers Blaikie (UEA), Michael Watts (Berkeley), Dianne Rocheleau (Clark U.), Paul Robbins (Arizona, autor al *Political Ecology: a critical introduction*, Blackwell, 2004), și Tom Bassett (Illinois), au elaborat lucrări în care rezumă acest domeniu și contribuțiile la dezvoltarea lui. Unele din lucrări sunt influențate de

ecologia culturală, o formă de analiză care arăta cum depinde cultura de ecologie și cum este influențată de condițiile materiale ale societății, în special cum sunt obținute hrana și alte resurse de bază. Există mai multe organizații non-profit și thinktank care abordează politic ecologia, în special Centrul pentru Politici ecologice din California, care publică revista *Capitalism Nature Socialism*. Alte curente aplică propriile lor variante pentru termeni, ca de exemplu politicianul și academicianul Alain Lipietz de la French green (vezi lucrarea sa *Green Hopes. The Future of Political Ecology*, 1993).

Unele ecologii politice folosesc modelul cadru de "economie politică" pentru a analiza problemele de mediu. Cea mai cunoscută lucrare în acest sens este *The Political Economy of Soil Erosion* de Piers Blaikie (Methuen, 1985), care aborda degradarea terenului în Africa datorită politicilor coloniale mai degrabă decât exploatarea exagerată practică de fermierii africani. Un număr special din *Geoforum*, 2008, este dedicat importanței acestei cărți și autorului său.

Ecologia Politică poate fi folosită pentru:

- a înțelege deciziile comunităților referitor la mediul înconjurător în contextul mediului lor politic, presiunilor economice, și reglementărilor sociale
- a vedea cum afectează relațiile inegale dintre societăți mediul înconjurător
- a vedea cum afectează relațiile inegale (în special clasele) mediul
- a informa factorii politici de decizie și organizațiile asupra complexității mediului înconjurător și a evoluției sale, contribuind astfel la o mai bună guvernare de mediu

Securitatea energetică

Accesul la energie mai ieftină a devenit esențial pentru funcționarea economiilor moderne. Distribuția inegală a resurselor de energie între țări și nevoia critică de energie a dus la vulnerabilități

semnificative. Probleme care pot periclita securitatea energiei naționale includ instabilitatea politică a mai multor țări cu resurse energetice, manipularea furnizorilor energetici, competiția pentru resursele energetice, atacuri asupra infrastructurii de livrare, sau accidente și dezastre naturale (*Power plays: Energy and Australia's security*). Probleme apar și datorită resurselor limitate a celor mai multe forme de energie primară, precum petrolul și gazul. Deși există o mare cantitate de cărbune, pentru încă 155 ani de acum încolo (*World Coal Institute*), acesta nu este folosit de multe țări cu tehnologie avansată datorită naturii sale foarte poluante. Posibilitatea înlocuirii actualelor resurse de energie primară în viitorul apropiat este problema crucială a securității energetice, determinând prețuri mai mari, un acces mai limitat la resursele energetice, competiții și divergențe politice, care determină o acutizare a amenințărilor energetice pentru guverne.

Amenințări la adresa securității energetice

Una din amenințările majore în domeniul securității energetice este creșterea semnificativă a prețului energiei, pe piața mondială - așa cum s-a întâmplat în numeroasele crize energetice de-a lungul timpului - sau prin impunerea unor creșteri de preț de către furnizorii oligipoliști sau monopoliști, carteluri sau țări. În unele cazuri amenințarea poate veni de la o singură superputere energetică - acele state capabile să influențeze semnificativ piața mondială prin acțiunile lor singulare. Deși nu manipulează prețurile, astfel de furnizori pot merge chiar mai departe, suspendând sau anulând livrările. Așa s-a întâmplat pentru a pune presiune pe negocierile economice - precum în timpul disputei energetice Rusia - Belarus - sau presiune politică. de exemplu de către OPEC ca răspuns la sprijinul țărilor vestice pentru Israel în Războiul Zom Kippur. Suspendarea furnizării poate de asemenea să se realizeze în urma unei sancțiuni internaționale mondiale împotriva unei țări.

Energia joacă un rol important în securitatea națională a oricărei țări, sub aspect economic (*Emerald: Article Request - Sino-Indian cooperation in the search for overseas petroleum resources:*

Prospects and implications for India). Rezultă că amenințările asupra securității energetice pot rezulta și datorită distrugerilor fizice ale infrastucturii energetice a furnizorului sau importatorului, ca rezultat al evenimentelor naturale, faliment, terorism, sau război. Instabilitatea politică și economică datorată războiului sau altor factori precum acțiunile greviste poate de asemenea duce de asemenea la sincope în industria energetică a unei țări furnizoare.

În ultimii ani au apărut noi amenințări la adresa securității energetice, sub forma unei competiții mondiale crescânde pentru resurse energetice datorită industrializării într-un ritm din ce în ce mai mare în țări precum India și China. Deși încă o problemă minoră, posibilitatea creșterii prețului datorită atingerii limitelor de extracție a produselor petroliere a început să atragă atenția guvernelor (*BBC News: 'Peak oil' enters mainstream debate*).

Competiția crescândă pentru resurse energetice poate duce de asemenea la formarea unor blocuri de securitate pentru a permite o distribuție echitabilă a petrolului și gazului între principalele puteri. Este posibil ca aceasta să se întâmple pe cheltuiala economiilor mai puțin dezvoltate. Grupul celor Cinci, precursorul lui G8, s-a întâlnit pentru prima dată în 1975 pentru a coordona politicile economice și energetice ca urmare a embargoului petrolier arab din 1973, o creștere a inflației și o încetinire a economiei globale (*Panoptic World: "Globocops of Energy Security" Mathew Maavak, originally published in The Korea Herald on July 18, 2006*).

Apărarea antirachetă

Mecanisme

Conference of National Armaments Directors (CNAD) este comitetul superior NATO care acționează efectiv în programul de apărare antirachetă. Organizația pentru Managementul Programului, ALTBMD, care include Comitetul Steering și un birou al programului găzduit de Agenția C3 NATO, direcționează programul și rapoartele către CNAD. Pionul principal în consultarea pe probleme de apărare antirachetă pe scară largă este Reinforced Executive Working

Group. CNAD este responsabil cu coordonarea studiilor tehnice și rezultatelor către Grup. Grupul de lucru ad hoc NRC pe TMD coordonează cooperarea NATO-Rusia în domeniul apărării antirachetă.

Apărarea antirachetă

Din 2010, NATO va avea capacitatea să protejeze forțele aliate împotriva amenințărilor antirachetă și examinează opțiunile pentru protejarea teritoriilor și a populației. Acesta se consideră un răspuns la proliferarea armelor de distrugere în masă și a sistemelor de lansare, inclusiv rachete de toate tipurile. Alianța desfășoară în acest sens trei activități specifice de apărare antirachetă.:

1. Capacitatea sistemului activ de apărare împotriva rachetelor balistice pe mai multe nivele (ALTBMD)

Din 2010, Alianța va avea o capacitate provizorie de protejare a trupelor într-o zonă specifică împotriva rachetelor balistice cu rază mică și medie de acțiune (până la 3.000 km). În final sistemul va consta dintr-un sistem pe mai multe nivele de sisteme, incluzând apărarea la joasă și înaltă altitudine (denumite și apărare pe nivelele inferioare și superioare), managementul, comunicațiile, comanda și controlul luptei (BMC31), senzori de avertizare din timp, radar, și diferite interceptoare. Țările membre NATO vor oferi senzorii și sistemele de apărare, iar NATO va dezvolta segmentul BMC31 și va facilita integrarea tuturor acestor elemente.

2. Apărarea antirachetă pentru protecția teritoriului NATO

După summitul de la Praga din 2002 a fost elaborat un studiu de fezabilitate a apărării antirachetă. Agenția NATO pentru Consultare, Comandă și Control (NC3A) și CNAD au fost de asemenea implicate în negocieri. Studiul ajungea la concluzia că apărarea antirachetă este fezabilă din punct de vedere tehnic, și oferea o bază tehnică de plecare pentru discuțiile politice și militare privind sistemul de apărare NATO antirachetă. Pe perioada Summitului NATO de la București din 2008, membrii alianței au discutat detaliile tehnice și implicațiile politice și militare ale elementelor sistemului de apărare antirachetă propus de Statele Unite pentru Europa. Liderii aliaților au

căzut de acord că dezvoltarea apărării americane antirachetă pentru Europa va ajuta la protejarea multor aliați, și că această capabilitate trebuie să fie parte integrantă din toate arhitecturile viitoare NATO pentru apărare antirachetă.

3. Cooperarea cu Rusia în domeniul apărării antirachetă

Sub auspiciile Consiliului NATO-Rusia a fost elaborat un studiu în 2003 pentru a evidenția nivelele posibile de interoperabilitate dintre sistemele de apărare antirachetă ale NATO și Rusiei. Împreună cu studiul de interoperabilitate, au fost dezvoltate mai multe exerciții asistate de calculator pentru a oferi baza pentru viitoarele ajustări ale interoperabilității și a dezvolta mecanisme și proceduri pentru operațiuni combinate în domeniul apărării antirachetă.

Sisteme politice

Un **sistem politic** este un sistem format din politici și guvernare. El este de obicei comparat cu sistemul legislativ, sistemul economic, și alte sisteme sociale. Diferă de ele, și poate fi definit ca un spectru de la stânga (comunism) la dreapta (fascism). Aceasta este o imagine simplificată a unui sistem mult mai complex de categorii implicând examinarea celor care dețin autoritatea, problemelor religioase, și influența guvernului asupra oamenilor și a economiei.

Există mai multe definiții ale "sistemului politic":

- Un sistem politic este un set complet de instituții, grupări de interese (partide politice, asociații comerciale, grupuri de lobby, etc.), relații între aceste instituții, și norme și reglementări politice care guvernează funcțiile acestora (constituție, alegeri, etc.)
- Un sistem politic este compus din membrii organizației (grupului) social care deține puterea.
- Un sistem politic este un sistem care în mod necesar are două caracteristici: un set de componente independente și limitele care îl desparte de mediul cu care interacționează.
- Un sistem politic este un concept în care se examinează teoretic modalitatea în care guvernul elaborează și aplică o anumită politică, și îl ajută să fie mai organizat în procesul administrării.
- Un sistem politic este un sistem care asigură menținerea unei ordini și echilibrul moral al unei societăți și, în același timp, face posibil rezolvarea de către unele instituții a nemulțumirilor și plângerilor în decursul existenței sociale.

Valorile comune ale sistemelor politice:

- Structuri independente
  - Cetățeni
  - Guvern

- Limite
  - Cetățenie
  - Teritoriu
  - Proprietate

Formele de bază ale sistemelor politice

Următoarele sunt exemple de sisteme politice, unele fiind mutual divergente (de exemplu monarhia și republica), în timp ce altele pot (sau nu) să se combine în diferite modalități (de ex. democrația și sistemul Westminster, democrația și socialismul, etc.).

- Anarhism
- Democrația
- Monarhia. Monarhiile sunt unul din cele mai vechi sisteme cunoscute, dezvoltându-se din structurile tribale în care o persoană face toate regulile.
- Republica. Prima republică cunoscută a fost în India în sec VI î.e.n.
- Socialism. Diverse nivele ale socialismului au fost prezente în sistemele politice încă din antichitate, mișcarea socialistă modernă avându-și originea spre finele sec. XIX, din ea formându-se apoi comunismul și socialismul democratic.
- Sultanatul. O structura politică în care se combină aspecte ale monarhiei și teocrației, și care se consideră islamică
- Democrația islamică. O structură politică în care se combină aspecte ale teocrației (ca sistem cadru) și democrației)ca metode de luare a deciziilor în sistemul etic al Islamului), și care se consideră ca fiind islamic și democratic. Constituția Iranului se bazează pe un astfel de sistem.
- Teocrația
- Sistemul Westminster
- Feudalismul

Forme antropologice ale sistemelor politice

Antropologii recunosc în general patru forme de sisteme politice, două necentralizate și două centralizate (*Haviland, W.A. (2003). Anthropology: Tenth Edition. Wadsworth:Belmont, CA.*).

- Sisteme necentralizate
  - Banda
  - Tribul
- Sisteme centralizate
  - Șefia (un tip complex de societate cu diferite grade de centralizare care este condusă de o persoană cunoscută ca șef)
  - Statul
  - Statele oraș

Spectrul politic

Spectrul politic este o modalitate de modelare a diferitelor poziții politice prin plasarea acestora pe una sau mai multe axe geometrice simbolizând dimensiunile politice independente.

Multe spectre tradiționale includ o aripă dreaptă și una stângă, denumirea provenind de la modul de aranjare în parlamentul francez în secolul XVII. Conform celei mai simple axe stânga-dreapta, comunismul și socialismul sunt privite de obicei la nivel internațional ca situându-se în stânga, opuse fascismului și conservatorismului din dreapta. Liberalismul poate avea diverse semnificații în diferite contexte, situându-se uneori la stânga și alteori la dreapta.

Cercetătorii spun în mod frecvent că o singură axă stânga-dreapta este insuficientă în descrierea variațiilor existente în convingerile politice, astfel încât includ adesea și alte axe. Deși descrierile privind poliile opuși pot varia, în spectru biaxial obișnuit axele sunt ramificate între probleme culturale și probleme economice, fiecare din ele fiind divizate pornind de la unele forme de individualism (sau guvernare având ca principiu libertatea individuală) până la unele forme de comunitarism (sau guvernare pentru bunăstarea comunității). În acest context, stânga este adesea considerată individualistă (sau libertară) din punct de vedere social/cultural, și comunitariană (sau populistă) din punct de vedere economic, în timp ce dreapta este adesea considerată comunitariană (sau populistă) din punct de vedere social/cultural, și individualistă (sau libertară) din punct de vedere economic.

Până de curând analiștii politici și politicienii împărțeau politica în politică de stânga și politică de dreapta, de multe ori folosind și ideea de politică de centru ca o cale de mijloc a politicii între dreapta și stânga. Această clasificare este relativ recentă (nu a fost folosit de către Aristotel sau Hobbes, de exemplu), datând din epoca Revoluției franceze, când acei membri ai Adunării Naționale care

susțineau republica, oamenii de rând și o parte a seculariștilor se așezau la stânga, iar susținătorii monarhiei, a privilegiilor aristocratice și Biserica se așezau la dreapta.

Înțelesurile din spatele etichetelor au devenit mai complicate de-a lungul anilor. Un eveniment deosebit de influent a fost publicarea Manifestului Comunist de Karl Marx și Friedrich Engels în 1848. Manifestul a sugerat un curs de acțiune pentru o revoluție proletară care răstoarnă societatea burgheză și desființează proprietatea privată, în credința că acest lucru ar duce la o societate fără clase și fără state.

Sensul de stânga și de dreapta variază considerabil între diferite țări și la momente diferite dar, în general vorbind, se poate spune că pe extrema dreaptă se pune accent adesea pe valori ale tradiției și stratificarea socială, în timp ce în partea stângă a axei se iau în considerare valori care țin de reformă și egalitarism, centrul fiind în căutarea unui echilibru între cele două, precum social-democrația sau capitalismul reglementat.

Conform lui Norberto Bobbio, unul dintre cei mai importanți exponenți ai acestei distincții, stânga crede în eradicarea inegalităților sociale, în timp ce dreapta vede inegalitățile sociale ca rezultat al inegalităților naturale care nu pot fi eradicate, și consideră egalitatea socială drept o utopie sau rezultat al unui autoritarism.

Unele ideologii, în special democrația creștină, afirmă că combină politicile de stânga și dreapta. Conform lui Geoffrey K. Roberts și Patricia Hogwood, "În termeni de ideologie, creștin-democrația a încorporat multe dintre punctele de vedere liberale, conservatoare și ale socialiștilor într-un cadru mai larg de principii morale și creștine." Mișcările care pretind sau anterior au pretins a nu se încadra în axa politică stânga-dreapta includ politicile economice fasciste Terza Posizione din Italia, gaullismul în Franța, peronismul în Argentina, Partidul Național de Acțiune din Mexic, etc.

Politici autoritare - libertariene

Autoritarismul și libertarianismul se referă la nivelul de libertăți individuale pe care fiecare persoană le posedă în societate în raport cu statul. Un autor descrie sistemele politice autoritare ca acelea în care "*drepturile individuale și obiective sunt subjugate la obiectivele, așteptările și regulile grupului*", în timp ce liberalii se opun în general statului și consideră individul ca suveran. În forma lor cea mai pură, libertarienii sunt anarhiști care pledează pentru abolirea totală a statului, a partidelor politice și a altor formațiuni politice, în timp ce cei mai puri autoritariști sunt, teoretic, totalitari care sprijină controlul statului asupra tuturor aspectelor societății.

De exemplu, liberalismul clasic (de asemenea cunoscut sub numele de *liberalismul laissez - faire*) este o doctrină subliniind libertatea individuală și guvernarea limitată. Aceasta include importanța rațiunii umane, dreptul la proprietate privată, piețe libere, drepturi naturale, protecția libertăților civile, limitarea constituțională a guvernului, precum și libertatea individuală de a nu fi reținut, cum sunt exemplificate în scrierile lui John Locke, Adam Smith, David Hume, David Ricardo, Voltaire, Montesquieu, și alții. Potrivit Institutului Libertarian pentru Studii Umaniste , "liberalul, sau 'liberalul clasic,' este cel care promovează bunăstarea individuală, prosperitatea, și armonia socială, prin 'cât mai multe posibile libertăți' și 'guvernare cât mai puțină posibil.'" Pentru filozoful politic anarhist L. Susan Brown, "*liberalismul și anarhismul sunt două filosofii politice care sunt în mod fundamental legate de libertatea individuală dar diferă între ele în moduri foarte diferite. Anarhismul are în comun cu liberalismul un angajament radical pentru libertatea individuală, în timp ce respinge relațiile de proprietate competitive ale liberalismului.*"

Politologia

Politologia este o ramură a științelor sociale care studiază teoria și practica politicii și descrierea și analiza sistemelor politice și a comportamentelor politice. Politologia este adesea descrisă ca studiul politicii definit ca "cine obține ce, când și cum" (Laswell, Harold, 1935. *Politics: Who Gets What, When, How*. London: McGraw-Hill.). Politologia are mai multe ramuri, inclusiv: teoria politicii, politici publice, politici naționale, relații internaționale, și politici comparate.

Politologia este diversificată din punct de vedere metodologic. Ea este în conexiune cu filozofia politicii, interacționismul, structuralismul, și behavioralismul, realismul, pluralismul, și instituționalismul. Politologia, ca una din științele sociale, folosește metode și tehnici care se bazează pe anumite modalități de căutare: sursele primare precum documente istorice și înregistrări oficiale, surse secundare precum articole din publicații educative, sondaje, analiza statistică, studii de caz, și construirea de modele.

Referințe

Cartea include texte din [Wikipedia](#) sub licență [Creative Commons cu Atribuire - Partajare în Condiții Identice 3.0](#), traduse și adaptate de [Nicolae Sfetcu](#).

Textele din această [carte](#) sunt sub licență [Creative Commons cu Atribuire - Partajare în Condiții Identice 3.0](#).

Despre autor

Nicolae Sfetcu

Asociat și manager MultiMedia SRL și Editura MultiMedia Publishing.

Partener cu MultiMedia în mai multe proiecte de cercetare-dezvoltare la nivel național și european

Coordonator de proiect European Teleworking Development Romania (ETD)

Membru al Clubului Rotary București Atheneum

Cofondator și fost președinte al Filialei Mehedinți al Asociației Române pentru Industrie Electronica și Software Oltenia

Inițiator, cofondator și președinte al Asociației Române pentru Telucru și Teleactivități

Membru al Internet Society

Cofondator și fost președinte al Filialei Mehedinți a Asociației Generale a Inginerilor din România

Inginer fizician - Licențiat în fizică, specialitatea Fizică nucleară.
Master în Filosofie.

Contact

Email: nicolae@sfetcu.com

Facebook/Messenger: <https://www.facebook.com/nicolae.sfetcu>

Twitter: <http://twitter.com/nicolae>

LinkedIn: <http://www.linkedin.com/in/nicolaesfetcu>

YouTube: <https://www.youtube.com/c/NicolaeSfetcu>

Editura

MultiMedia Publishing

web design, comerț electronic, alte aplicații web * internet marketing, seo, publicitate online, branding * localizare software, traduceri engleză și franceză * articole, tehnoredactare computerizată, secretariat * prezentare powerpoint, word, pdf, editare imagini, audio, video * conversie, editare și publicare cărți tipărite și electronice, isbn

Tel./ WhatsApp: 0040 745 526 896

Email: office@multimedia.com.ro

MultiMedia: <http://www.multimedia.com.ro/>

Online Media: <https://www.telework.ro/>

Facebook: <https://www.facebook.com/multimedia.srl/>

Twitter: <http://twitter.com/multimedia>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/multimedia-srl/>